

KASDIEN LIBRARY

GRAZIAI PAMINĖJOM
BUVO SVEČIŲ
KAD GYVUOTŲ, KLESTĖTŲ
TENKA LAUKTI, KAD...

Gražiai paminėjome "Vilnius" 65-ąsias metines. Abu renginiai — dalininkų suvažiavimas ir banketas, drąsiai galima sakyti, buvo sėkmingi. Vienas dosnumu laikraščio fondui, antras didingumu, šventiška nuotaika.

Ypač pažymėtina, kad abiejuose renginiuose, kaip retai kada anksčiau, turėjome svečių iš visos Amerikos — iš Kalifornijos ir Floridos, iš Niujorko ir Detroito, netgi iš Lietuvos.

Už visa tai nuopelnas direktorių tarybos komitetams už renginių organizavimą, bet didžiausias nuopelnas dalininkams, parodžiusiems meilę laikraščiui, ir svečiams, nepaisiusiems ilgų ir kaštingų kelionių dalyvauti "Vilnius" jubiliejinėje šventėje.

Didelis dalykas buvo, kad jubiliejaus šventėje, nors nepavyko turėti daugiau svečių iš Lietuvos, bet vieną visgi turėjome — Vilniaus "Tiesos" vyr. redaktorių, Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininką Albertą Laurinčiuką. Jis atvežė iš Lietuvos laikraščio kolektyvui,

darbuotojams ir skaitytojams nuosirdžius sveikinimus, visa širdimi linkėjo "Vilniai" sėkmės.

Tenka pastebėti, kad A. Laurinčiuko specialiai atvykimas į jubiliejų yra ženklas, kaip Amerikos pažangių lietuvių judėjimas ir laikraštis "Vilnis" yra įvertinami Lietuvoje. Vadinas, Amerikos pažangių lietuvių meilė savo gimtajam kraštui, pasirinkusiam naują gyvenimo kelią, plačiai ten žinoma.

Amerikos pažangūs lietuviai visuomet puoselėjo ir puoselėja, kad jų laikraščiai "Vilnis" ir "Laisvė" gyvuotų. "Vilnius" jubiliejaus šventė parodė, kad laikraščio kolektyvas, darbuotojai, vadininkai, rėmėjai pasiryžę dar su didesniu entuziazmu laikyti iškelto laikraščio vėliavą, kurią laikraščiu įteikė prieš 65-erius metus laikraščio įkūrėjai.

Prieš 45-erius metus, kai "Vilnis" minėjo 20-ties metų gyvavimo jubiliejų, L. Prūseika rašė: "Jubiliejaus dienose mes jau galvojame, ką daryti rytoj. Praeis džiaugsmo dienos ir vėl nauja darbymetė". Minėdami 65-erių metų jubiliejų, irgi galvojame, ką darysime rytoj. Dalininkai svarstė ir sprendė klausimus, susijusius su tolimesniu laikraščio leidimu, su užtikrinimu jam gyvuoti.

Ir, anot L. Prūseikos, praėjo džiaugsmo dienos ir vėl nauja darbymetė, kad laikraštis gyvuotų, klestėtų.

Kur buvo mirties fabrikas Kaune

Už šios tvoros drėgnose kamerose kankinosi dešimtys tūkstančių karo belaisvių ir 14 valstybių civiliai gyventojai, kurių laukė vienodas likimas — mirtis.

Devintas fortas. Išgirdus šiuos žodžius, suvirpa kiekvieno doro žmogaus širdis, prieš akis iškyla suvargusių, iškankintų kalinių veidai, ausyse nusamba šūvių papliūpos, priešmirtinis kūdikių klyksmas, moterų aimanos.

Devintas fortas — šis vienas didžiausių Kauno tvirtovės statinių, pastatytas dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą, ir prieškariniais buržuazijos valdymo metais nestovėjo tuščias. Čia 1924-1940 metais veikė Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo filialas. Drėgnose jo kamero-

O kad tai nėra iliuzija, parodė dalininkų suvažiavimas ne žodžiais, o pareikšta laikraščiui meile dosnumu. Retai kada per suvažiavimus sveikintais buvo sukelta virš penkių tūkstančių dolerių laikraščio fondui, o šį kartą buvo. Kad laikraštis turi gyvuoti nuotaiikas kėlė svečiai iš Floridos, Niujorko, Kalifornijos, Detroito. Kėlė nuotaiiką per banketą nemažas publikoj procentas čia gimusių ir augusių, pažangių tėvų sūnūs ir dukterys, nežiūrint, kad kai kurie jau pensininkai.

Sunkus laikraščio direktorių darbas, bet visi pasiliko dirbti savo vietose, vadovaujami čia gimusios ir augusios Estelle Bogden ir kitų jaunosios kartos atstovų a la J. Urbiko bei jų bičiulių ir draugų.

Kad nauja darbymetė būtų sėkminga, kad laikraštis gyvuotų ir klestėtų, žinoma, daug, labai daug priklauso nuo laikraščio skaitytojų, rėmėjų bei vadininkų meilės laikraščiui. Bet per 65-erius metus laikraščio gyvavimo istorijoje nebuvo momento, kad pesimizmas sutriumfuotų. Visuomet visų dėmesio centre buvo laikraščio reikalai. Tenka laukti, kad ir toliau taip bus.

S. J. Jokubka

rose kankinosi L. Adomuskas, K. Didžiulis, A. Sniečkus, A. Šiaučiūnaitė, M. Šumauskas, kiti kovotojai už šviesesnę ateitį. Tačiau didžiausios piktadarybės, žiauriausi nusikaltimai lietuvių tautai ir visai žmonijai čia buvo įvykdyti hitlerinės okupacijos metais. Tada, kai vokiškieji fašistai ir lietuviškieji jų pakalikai įrengė devintame forte žmonių naikinimo fabriką, pavadinę jį — įmone Nr. 1005-B.

Vos įžengus į devintojo forto kiemą, prieš akis iškyla masyvūs geležiniai vartai. Mirties vartais juos vadindavo forto kaliniai, nes tiems, kurie išeidavo pro juos, bebūdavo likę nuoti labai nebeilgą kelio atkarpa — iki netoliese išraustų griovių, kur jau laukdavo hitlerininkai ir jų pakalikai su paruoštais ginklais.

O forto viduje, už tų vartų — dešimtys niūrių, drėgnų kamerų, ankšti, šalti karceriai, tamsūs, siauri koridoriai. Šiandien net sunku patikėti, kad tose kamerose drebėjo nuo šalčio, nyko iš bado tūkstančiai žmonių, belaukdami savo cilės išeiti per mirties vartus. Sunku suvokti, kad gali taip sužvėrėti žmogus, jog galėtų pasmerkti kitą šitokioms kančioms ir mirčiai tik už tai, kad jis žydas arba kad nenori gyventi klūpėdamas, o trokšta būti laisvas, eiti per žemę pakelta galva.

"Buvo taip! Buvo!" — atrodo, kartoja dundandė po turistų kojomis metalinių laiptų pakopos. "Petraška — sušaudytas 1944.7.12", "Jurčius Pranas — žuvo 44 m. liepos mėn.", "Mūsų čia 900 prancūzų", — ir panašūs užrašai ant kamerų sienų šaukte šaukia apie tas baisias dienas. "Hitlerinės okupacijos metais respublikoje buvo nužudyta 700,000 žmonių. Iš jų 80,000 — Kauno devintame forte", — skelbia užrašas forto muziejuje. Štai kaip gali nužmogėti,

tiesiog žvėrimi virsti žmogus, kai jis užsikrečia fašizmo bacilomis!

Nelengva buvo devinto forto muziejaus kūrėjams. Pradėjus karo bangai sparčiai risti į vakarus, pajuto kupantai, kad artėja atpildo valanda, ir šoko naikinti nusikaltimų pėdsakus. Atrinko grupę stipresnių kalinių ir vertė juos atkasinėti lavonus bei juos deginti. Tad ir erdviame muziejuje eksponatų ne tiek daug. Tačiau nė pro vieną jų negalima ramiai praeiti. Čia krūvelė vokiškų sovinių ir kulų, surinktų toje vietoje, kur buvo šaudomi žmonės. Ten metalinė šešiakampė žvaigždė, kuria ženklindavo žydų tautybės žmones. Kitame stende paberta krūvelė kalinių asmeninių daiktų — laikrodžiai, smulkūs pinigai, peiliukai, pieštukai, tarybinių karių uniforminės sagos.

Visos šios smulkmenos aprūdijusios, aplūžinėjusios, nes buvo rastos sušaudymo vietoje, nemažai laiko pragulėjusios po žeme.

O kaip praeiti ramia širdimi pro mažųjų kalinių daiktelius! Štai guli mažytis žaisliukas — metalinis drambliukas. Taip panašus į tuos niekučius, kuriuos mėgsta vaikai pasiimti su savimi, vakare ropšdamiesi į lovytę. O gal tą drambliuką irgi spaudė delne mažasis kalinys. Tik ne močiutės vakarinės pasakėlės klausydami, o stovėdamas prie kapo duobės ir nesuprasdamas, ko verkia mama, ko taip pikta šūkauja uniformuoti dėdės su automatais.

O kaip nesustingti iš siaubo, nesudrebėti iš neapykantos, kai sustoji prie pakyls, ant kurios po stiklu — keletas saujų sugruzdėjusių kaulų ir pelenų. Tik tiek beliko iš tų dešimčių tūkstančių respublikos gyventojų, tarybinių karo belaisvių, Lenkijos, Čekoslovakijos, Prancūzijos, Rumunijos, Olandijos ir kitų valstybių piliečių, atsidūrusių čia, devintame forte. Baisu!

Ir čia tuoj šmėkšteli galvoje mintis, kad devintas fortas buvo tik lašas toje skausmo jūroje, kuri užtvindė pasaulį Antrojo pasaulinio karo metais. Buvo dar Dachau, Buchenvaldas, Osvencimas, Maidanekas ir šimtai kitų koncentracijos stovyklų bei kalėjimų, mirties vartais tapusių, kaip teigia istorikai, vienuolikai milijonų žmonių.

... Kasdien būriais ir po vieną į devintąjį fortą traukia lankytojai iš įvairių respublikos vietų ir iš tolimiausių šalies kampelių bei užsienio valstybių. Ateina, kad nusilenktų čia kentėjusių ir žuvusių žmonių atminimui, kad čia, kaip niekur kitur, galima suvokti, koks baisus dalykas — karas, kad čia kiekvieną žemės pėda, kiekvienas muziejaus eksponatas šaukte šaukia: "Žmonės, būkite budrūs! Žmonės, saugokite taiką!"

Paulius MATUKAS

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50;
Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00;
foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Redakcijos pranešimas dalininkų suvažiavimui

Draugės ir draugai:

Šiandien mūsų laikraščio "Vilnis" dalininkų suvažiavimas yra ypatingas. Šiuo suvažiavimu minim laikraščio 65-ąsias metines. Minim jas pakilia nuotaika, kad nežiūrint kiek daug per tuos 65-erius metus laikraščiu teko pergyventi sunkumų, nepriteklių, bet jis nesuklupo ir tebegyvuoja. Ypač džiugūs šiandien diena laikraščio skaitytojams veteranams, darbuotojams, rėmėjams, vadininkams, kad jų meilė laikraščiu, pasiaukojimas laikraščio reikalui nenuėjo niekais. Turint omenyje, kad laikraščiu per tuos visus 65-erius gyvavimo metus teko eiti buržuazinės demokratijos reakcinėmis sąlygomis ne tik esant svetimkrėbiu, o dar ir pažangių darbininkiškų nuotaikų apsuptam iš visų pusių priešų, ir kad jis išsilaikė, neiškrypo iš pasirinkto kelio, tai nuopelnas jums, mieli dalininkai, tai nuopelnas laikraščio skaitytojams ir visiems laikraščio bičiuliams.

Laikraštis "Vilnis" buvo įkurtas tuoj po Spalio Didžiosios socialistinės revoliucijos Rusijoje laimėjimų, kilus Čikagos lietuviams darbininkams poreikiui turėti savą laikraštį, kad vestų drauge su Amerikos darbininkų klase ir visu tarptautiniu proletariatu klasių kovos keliais į visuotinę darbo žmonių pergalę. Ir dėka marksistinių-leninistinių idėjų nuotaikoms laikraščio įkūrėjų būrelio, kurių atminimui šiandien pagarbiai lenkiame galvas, dėka Čikagos lietuvių darbininkų entuziazmui ir visoje Amerikoje pažangių lietuvių pritarimui, laikraštis "Vilnis" suklestėjo ir iškėlęs darbo žmonių kovos vėliavą už sotesnę ir gražesnę Ameriką, už proletarinę kultūrą, už lietuviybę emigracijoje, šią kovos vėliavą visą laiką nešė ir tebėna.

Dėka laikraščiu "Vilniai" pažangūs šio krašto lietuviai nepasimetė kur katras plačioje Amerikoje. Drauge su savo brolišku laikraščiu "Laisvė" organizavo pažangius lietuvius į kultūrinės organizacijas, klubus, į meno saviveiklininkų ratelius, į chorus. Ypač didelį vaidmenį atliko padėti gyvuoti tokioms organizacijoms kaip Lietuvių Literatūros Draugija bei Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. Be laikraščiu "Vilnis" ir "Laisvės" jos būtų mirdėjusios ar iš viso nebūtų gyvavusios. Laikraščiai "Vilnis" ir "Laisvė" juodu ant balto savo komplektuose užfiksavo Amerikos pažangių lietuvių visuomeninės bei kultūrinės veiklos istoriją, kurioje niekas neištrins vardų tų draugų bei draugių, kurie per ilgus metus šiems laikraščiams aukojosi, niekas neištrins vardų šių laikraščiu rėmėjų, darbuotojų plunksna ir kitokiu darbu, vadininkų ir bičiulių. Laikraščiai "Vilnis" ir "Laisvė" įamžino Amerikos pažangių lietuvių pastangas lietuvių tautos klasių kovos istorijoje.

Nenuostabu, kad šiandien Amerikos pažangieji lietuviai yra žinomi mūsų brolių ir sesių Lietuvoje. Jie mus atsimena, gerbia, dėkoja, kad mes Amerikos pažangūs lietuviai buržuazijos valdymo metais Lietuvoje padėjom jiems grumtis su fašistine reakcija, su išnaudojimu, kiek išgalėdami gelbėjom jų kovos vadovus politinius kalinius, sveikim juos, laimėjusius pergalę prieš buržuaziją, nusikratčiusius išnaudotojų jungo. Atsimena jie, kaip karo metu mes siuovome, mezgėme, taisėme batus bei drapanas ir siuntėm jiems padėti sunkioje kovoje su Vokietijos hitlerininkais, su nacifašistiniais slobiniais. Ir, žinoma, už visa tai tenka didelis nuopelnas laikraščiams "Vilniai" ir "Laisvė" už visa to organizavimą, skatinimą.

Draugai ir draugės, laikraščiai "Vilnis" ir "Laisvė" atliko didelį vaidmenį, kad šiandien mes džiaugtumėm ir didžiutumeis savo atliktais darbais, tačiau turėkime galvoje, kad apsalti džiaugsmu ir pasididžiavimu būtų savęs nusismailinimas. Mes turime ir toliau eiti su "Vilnimi" tokiu pat keliu, tokiu pat entuziazmu, koku ėjome per 65-erius metus. Mes turime nešti ir toliau iškeltą laikraščio kovos vėliavą, kokią jam įteikė laikraščio įkūrėjai. Neturime pažeminti atminimą draugų Andriulio, Avižienio, Stasiukėlio, Šarkiūno, Vasio, Štalioraičio ir daugelio kitų, kurie kūrė ir kėlė į suklestėjimą laikraštį. Jeigu mes nuleistume rankas ir save saldžiai liūliuotume atliktais garbingais darbais, ar bebūtume verti pažangaus žmogaus vardo? Ne, nebūtume.

Virš žemės kamuolio naukiasi grėsmingi juodi branduolinių karo debesys. Vyksta nežmoniškas ginklavimasis vis pragariškesniais ginklais. Nepribaigti nacifašistai, pasitelkę buržuazinę reakciją, kelia galvas. Reaganomika gula ne tik ant Amerikos darbo žmonių, bet ir ant kitų kapitalo šalių darbo žmonių. Daugnacionalinės monopolinės korporacijos dar su didesniu įnirtimu čiulpia neišsivysčiusių šalių darbo syvus, dar su didesniu įnirtimu laikosi savo pozicijose žūt-būt nepasiduoti.

Niekad nereikėjo žmonijai būti tokiai budriai, kaip reikia dabar. Netgi ir politiškai aklas žmogus mato, kaip imperializmo klapčiukai didžiosiose kapitalo šalyse begėdiškai atmeta socialistinio pasaulio, imtinai ir Tarybų Sąjungos, pasiūlymą po pasiūlymo gelbėti pasaulį nuo branduolinės katastrofos, išvien siekti taikos, tautų sugyvenimo, žmo-

2

Iš sunerimusio pasaulio dėl rytojaus

BRAZILIJOS KOMUNISTAI

Rio de Žaneiro mieste įvyko Brazilijos komunistų partijos vadovybės posėdis. Daugiau kaip per 60 metų savo istorijos metų komunistų partija tik trumpą laiką buvo legali. Po 1964 metų karinio perversmo komunistai buvo priversti veikti giliame pogrindyje. Pirmasis legalus Brazilijos komunistų partijos vadovybės posėdis šalyje laikomas reikšminga Brazilijos komunistų gyvenimo gaire.

SOLIDARUMAS SU NIKARAGVA

Belgijos mieste Lieže įvyko masinė solidarumo su Nikaragvos liaudimi manifestacija respublikos viceprezidento Sergio Ramirez vizito į šalį proga.

Kalbėdamas mitinge, S. Ramirez padėkojo belgams už parodytą solidarumą su Nikaragvos liaudies kova už laisvę ir nepriklausomybę, kai gresia JAV imperializmo ginkluotas įsiveržimas į Nikaragvą.

KRUVINO REZIMO REZULTATAI

Nuo 1979 metų barbariškos genocido politikos, kurią vykdo diktatoriškas Salvadoro režimas prieš savo liaudį, aukomis tapo daugiau kaip 54 tūkstančiai šios Centrinės Amerikos šalies gyventojų. Atėjus į valdžią proamerikinei marionetei Duartei, kruvinos diktatūros teroras ir represijos Salvadore pasiekė neregėtą mastą. Per neilgą Duarte's valdymo laikotarpį nužudyta beveik pusantro tūkstančio niekuo nekaltų salvadoriečių, šimtai žmonių paskelbti "dingę be žinios", daugiau kaip 400 žmonių uždaryti už grotų. Tai sakoma Havanoje išplatintame dokumente, kurį parengė pogrindyje veikianti Salvadoro žmogaus teisių komisija.

NAUJAS NUSIKALTIMAS

Dar vieną nusikaltimą padarė banditai iš vadinamojo "Mozambiko nacionalinio pasipriešinimo", kurį aprūpina ir finansuoja Pietų Afrikos rasistinis režimas. Kaip praneša Mozambiko informacijos agentūra (AIM), teroristai apšaudė ir padegė sunkvežimį, vežusį maisto produktus iš Maputu į Namaasos miestą. Banditiško antpuolio metu nukauti keturi žmonės.

LOTYNŲ SOCIALISTAI

Argentinos sostinėje įvyko Socialistų internacionalo Lotynų Amerikai ir Karibų baseinui eilinis posėdis. Jame dalyvavo 30 Lo-

tytynų Amerikos politinių partijų ir judėjimų, tarp jų Argentinos civilinės radikalų sąjungos, Nikaragvos sandinistinio nacionalinio išsivadavimo fronto, Salvadoro revoliucinio demokratinio fronto, Brazilijos demokratinio judėjimo partijos, Brazilijos darbo žmonių partijos, Venezuelos demokratinio veikimo, Čilės socialistų partijos atstovai. Pasitarimo darbotvarkėje — klausimai, susiję su demokratizacijos proceso plėtimu ir stiprinimu žemyne.

NESUTARIMAI SU JAPONIJA

Aštrių nesutarimų atmosferoje Tokijyje įvyko eilinės prekybinės konsultacijos tarp Japonijos ir Bendrosios rinkos. Europos ekonominės bendrijos atstovai iš karto apkaltino Tokiją mėginimais sutrukdyti Vakarų Europos šalims importuoti savo produkciją ir pareikalavo sumažinti muitus beveik 130 įvairių prekių. Kartu Bendroji rinka siekia, kad Japonija žymiai daugiau pirkėtų iš jos brangiai kainuojančios produkcijos, įskaitant ir lėktuvus bei kosminius įrengimus.

PROTESTO NOTA VASINGTONUI

Venezuelos užsienio reikalų ministerija įteikė JAV ambasadoriui Karakase notą, kurioje reiškiamas protestas prieš savavaliavimą Niu-Jorko tarptautiniame aerouoste buvusio respublikos prezidento senatoriaus Carlos Andres Perez atžvilgiu. Pažeisdami diplomatinės neliečiamybės statusą, aerouosto muitininkai elgėsi su juo "tarsi su nusikaltėliu".

Venezuelos užsienio reikalų ministerija laiko būtina pranešti JAV vyriausybei apie šį incidentą, žeminantį aukštąs pareigas einančio šalies atstovo orumą.

TRUMPAI

Vakarų Vokietijos socialdemokratai Bundestage (parlamente) išstojo prieš valdžios užmačias pasikviesti vizitui Paragvajaus diktatorių A. Stroessnerį.

— Argentina atsisakė dalyvauti karo laivų UNIDAS-85 pratimuose, kuriuos kasmet organizuoja JAV drauge su kai kuriomis Lotynų Amerikos šalimis.

— Pažangių amerikiečių laikraštyje "Daily World" kas ketvirtadienį nuo dabar bus ispanų kalba trijų puslapių skyrius.

— Socialdemokratų Internacionalas pasmerkė prez. Reagano paskelbtą Nikaragvai embargo.

nijai laimės. Ką visa tai reiškia? Ar tai nelaukimas progos užkurti pasaulinį karą? Ar tai ne politika "better dead than red"?

Ir jeigu pažangioji pasaulio žmonija, sveikai protaujantys politikai, visuomenininkai, kultūrininkai ir plačiosios darbo žmonių masės tam nepastos kelio, daugiau kaip tikra, pasaulį gali ištikti likimas, koks ištiko pasakiškąją Atlantidą.

Todėl, mieli draugai ir draugės, niekad nereikėjo tiek pastangų, ryžto, kiek reikia nūdien kovai už taiką. Nūdien kiekvieno dorą žmogaus pareiga būti taikos šalininkų sąjūdžiuose už taiką, demokratiją ir socialinę pažangą.

Mūsų "Vilnis" eina šiuo keliu, drauge su ja žygiuokime, nenuleisdami rankų, savo ir savo vaikų bei anūkų laime. Darykime viską, kad "Vilnis" gyvuotų ir vestų šiuo keliu, nežiūrint, kad daugelį jau slegia senatvė, nežiūrint, kad silpnėja mūsų organizacijos, retėja mūsų gretos. Nebedaug mes begalime padaryti, bet dar galime.

Vilnis, 1985 liepos 3

Kas yra reaganomika

(Sutrupintas)

Svarbiausi šiuolaikinio Vašingtono ekonominės politikos, žinomos kaip "reaganomika", postulatai formavosi reaguojant į pastarųjų metų galias ekonomines krizes ir aštrėjančius Amerikoje

socialinius prieštaravimus, o taip pat į pasikeitusį jėgų santykį pasaulyje. Todėl pagrindiniai reaganomikos tikslais, gal ne tiek reklamuojamais, buvo noras šalies viduje pakeisti socialinių jėgų santykį monopolistinės buržuazijos naudai, o užsienyje — sustiprinti JAV pozicijas pasaulinėje rinkoje, atstatyti pašlijusį prestižą ir įtaką sąjungininkams.

Teoriniu reaganomikos pagrindu yra neokonservatyvioji buržuazinė politinė ekonomija ir kai kurios jos pragmatinės išvados. Neokonservatoriai kritikuoja M. Keinso ir jo pasekėjų siūlomus kapitalizmo ekonomikos reguliavimo metodus, kuriais penkis dešimtmečius daugiau ar mažiau rėmėsi visos JAV vyriausybės. Jie laiko, kad kapitalistinė ekonomika turi pakankamai vidinių jėgų ir iš bet kokios sunkios padėties gali išsikapstyti be valstybės įsikišimo. Valstybinis reguliavimas, jų nuomone, net trukdo sėkmingam vystymuisi.

Vienas iš žymiausių neokonservatorių, buvęs prezidento R. Nixono ekonominis patarėjas Milton Fridmanas, pašiepdamas valstybinį reguliavimą, sakė, kad tai "gerais norais grįstas kelias į pragarą". Atseit, norai gal ir geri, bet į rojų jie nenuves.

Jeigu M. Keinso teorija rėmėsi paklausos skatinimu, remiantis lanksčia mokesčių sistema, nesibijant valstybės biudžeto deficito ir infliacijos, tai neokonservatoriai siūlo didinti pasiūlą, mažinti mokesčius (ypač pelno mokestį), stengtis subalansuoti valstybės biudžetą, stabdyti kainų augimą, reguliuojant pinigų kiekį apyvartoje.

Tiek Keinso, tiek Fridmano ir jų pasekėjų išvedžiojimai, kaip ir visų šiuolaikinių buržuazinių ekonomistų, yra paviršutiniški ir nepaliečia kapitalistinės ekonominės esmės. Todėl ir jų rekomendacijos yra ne tik prieštaringos, bet ir neefektyvios. Ciklinis kapitalizmo ekonominis vystymasis ir periodiški pasikartojančios ekonominės krizės tai jau ne kartą patvirtino praktikoje. Teoriniu požiūriu jos argumentuotai sukritikuotos marksistinių ekonomistų.

Buržuaziniai ekonomistai, bandantys išgelbėti kapitalizmą, panašūs į gydytoją prie merdinčio ligonio lovos. Tik vienas gydytojas ramina ligonį ir save, o kitas, nepasitikėdamas gamtos jėgomis, bando gelbėti ligonį vaistais. Žymus JAV ekonomistas K. Galbreitas sako, kad vaistai, kuriuos siūlo sergančiai ekonomikai neokonservatoriai ir Reagano vyriausybė, yra žalingesni už pačią ligą.

Reaganomika, nors ir seka dauguma neokonservatorių rekomendacijų, tačiau ji nėra visiškai nuosekli tos ekonominės srovės sekėja. Reaganomika yra daugiau ek-

lektinis įvairių ekonominių teorijų rekomendacijų mišinys, kuriame neabejotinai vyrauja neokonservatyvizmas.

Pirmu ir svarbiausiu reaganomikos principu buvo ir, matyt, liks mokesčių ir socialinių valstybės išlaidų mažinimas. Šis principas susijęs su neokonservatorių teiginiu apie pasiūlos prioritetą ekonomikoje. R. Reagano ekonominė politika ir M. Fridmano teorinė koncepcija šiuo klausimu sutampa.

Neokonservatoriai mano, kad didelė valstybės pagalba bedarbiams ir neturtingiems atvedė Amerikos ekonomiką į sunkią dabartinę būklę, nes lėšos tai pagalba mokesčiais paaimamos iš kitų amerikiečių. O tai mažina ir prekių paklausą, ir kapitalinius įdėjimus.

Socialinę tos teorijos esmę puikiai atskleidė kitas jos šalininkas G. Gilderis: "Norint ką nors padaryti neturtingųjų ir vidutinių sluoksnių labui, reikia smarkiai sumažinti mokesčius turtingiesiems". Taip ir pasielgė Reagano vyriausybė, gyventojų pajamų mokestį per pirmuosius trejus metus sumažinusi 20 procentų, korporacijų pelno mokestį — 30 procentų. 1985 finansiniais metais valstybės biudžeto pajamosse korporacijų pelno mokestis sudarys vos 8,3%, o individualus pajamų mokestis — 35,5 procento.

Vašingtono miestų problemų institutas paskelbė duomenis, kaip 1981-1984 metais reaganomikos įtakoje didėjo skirtumas tarp turtingiausių ir neturtingiausių Amerikos gyventojų. Pranešime sakoma, kad pajamos penktadalio amerikiečių šeimų, kurios yra neturtingiausios, sumažėjo 7,6 procento, kai priešingo penktadalio, t.y. turtingiausių šeimų pajamos padidėjo 8,7 procento.

Federalinė rezervų sistema pranešė, kad per pastaruosius ketverius metus prie 29 milijonų skurstančiųjų prisidėjo 6 milijonai amerikiečių, kurių gyvenimo lygis nusmuko žemiau oficialios skurdo ribos. Dabar turtingoje Amerikoje yra 35 milijonai skurstančių. Tai didžiausia varguomenės armija per paskutinius aštuoniolika metų. Tokio staigaus nuosmukio šioje srityje nėra buvę pusę šimtmečio. Kiekvienais metais skurstančiųjų armija padidėdavo 1,5 milijono žmonių.

Daugelis iš neturtingiausių amerikiečių negauna jokios pašalpos, nes sumažintos socialinės programos. Brookingso institutas mano, kad 1975 metais 78 procentai visų atleisti iš darbo amerikiečių gaudavo pašalpą, o 1983 metais jų gavo tik 45 procentai visų paliuosutųjų.

Mažinant mokesčius, visuomenėi buvo aiškinama, kad dėl to padidės kapitaliniai įdėjimai, pagyvės gamyba ir sumažės nedarbas. Tačiau per pirmuosius trejus Reagano prezidentavimo metus sumažinti mokesčiai kapitalinių įdėjimų beveik nepadidino. 1980 metais gamybiniai kapitalo įdėji-

DAR KARTĄ PAKALBĖKIME APIE... KALBAS

Tuolab, kad apie jas nuolatos kalbama ir palyginti nemažai rašoma. Ir čia išryškėja net keletas linijų...

Net "patriotine" save vadinanti šio krašte lietuviška spauda negali nuncigti didelių T. Lietuvos pasiekimų šioje srityje. Veikia Lietuvių kalbos ir literatūros institutas, leidžiąs kapitalinius darbus. Eina "Kalbos kultūros" sąsiuviniai. Praktiškai kiekviename periodiniame Lietuvos leidinyje rasite daug įdomios, aktualios medžiagos. Veikia, pagaliau, solidi kalbos norminimo komisija.

Atrodytų: daugiau daryti šioje srityje jau tiesiog neįmanoma. Tačiau... kaip tik atrodytų. "Superpatriotai" suranda, kad, girdi, lietuvių kalba Lietuvoje "vis viena tokia, kokia turėtų būti". Kad ji, girdi, esanti "prikaišiota barbarizmų ir svetimybių". Ir taip toliau, ir panašiai.

Teigėjai kažkaip "užmiršta", kad dinamiškas mūsų dienų gyvenimas neišvengiamai įneša pataisas ir į kalbą. Sakysime, sukuriame visiškai nauji prietaisai, įrankiai, kuriems pavadinti nebuvo atitinkami — ji reikia skolintis arba kurti iš naujo.

Visame pasaulyje — tai natūralus procesas. Jis nieko nestebina. Išskyrus... veiksnišką spaudą. Ji, ko gero, norėtų, kad lazeris, pavyzdžiui, būtų vadinamas "labai stiprią balaną", traktorius — "geležiniu tempiku", kosmosas — "dangaus buveine". Beje, panašių teiginių — siūlomų visiškai rimtai, yra tekę matyti minimoje spaudoje.

Tai priminus, laikas paklausti: na, o kaip atrodo antroji medalio pusė, kokie lietuvių kalbos keliai čia, kur, kalbant veiksnų terminais, valdžia nekluduoja panašioms dalykams, veiksniams nusiteikę labai "patriotiškai". Taigi, matyt, čia viskas — O'key?

Deja, kaip tik priešingai! Tuo gali įsitikinti, peržvelgęs dažną rašinių veiksnioje spaudoje, ypač gi — redakcijon siunčiamus laiškus "lietuvių" kalba, kurių, nemokėdamas angliškai, negalėtume suprasti. Įdomu pažymėti ir tai, kad netgi Lietuva "vaduojama" pastaraisiais metais vis dažniau anglų, o ne lietuvių kalba.

Ir ką jau bekalbėti apie veiksnų atžalas, kurias jie skelbiai

mai buvo 165,8 bilijono dolerių, 1981 metais — 174,4, 1982 metais — 166,1, 1983 metais — 168 bilijonai dolerių. Jeigu korporacijų pelnas 1983 metais padidėjo 20 procentų, tai jų kapitalo įdėjimai išaugo tik 1,1 procento.

Aišku, kad šios reaganomikos priemonės gamybos pagyvėjimui 1983 ir 1984 metais turėjo įtakos. Tuo tarpu respublikonų propaganda visai plaupina reaganomikos efektyvumą. Tai buvo bene svarbiausias Reagano koziris rinkiminėje kampanijoje. Iš tikrųjų pagyvėjimą sukėlė ne reaganomika, o ciklinio kapitalizmo vystymosi dėsningumai, apie kuriuos rašė dar K. Marksas.

A. Vilimavičius

auginę "lietuviškoje-patriotinėje" dvasioje... Čia negelbsti nė lituanistinės mokyklos, nė vienintelė Vakarų pasaulyje (tokia skurdi) lietuviška gimnazija Vakarų Vokietijoje. Beje, kaip matosi iš laikraščių, radijo valandėlių pranešimų, ji sunkiai ir vis sunkiau besurenka mokinių minimumą...

Čikagos klerikalinis laikraštis "Draugas" rašo: "Dabar kalbos klausimas (Jungtinėse Amerikos Valstijose — aut.) jau yra problema šeimoje, organizacijoje, net mokyklose. Lituanistinėse mokyklose mokiniai lietuviškai kalba tik pamokų metu ir su mokytojais, bet su savo draugais pamokų metu tyliai, pertraukose garsiai kalba angliškai... Taip jau yra antroje čia gimusioje kartoje"

Ką gi, antroji "čia gimusioji" karta yra labai praktiška: ji žino, kas gali praversti ir kas ne... Tad kam gadinti savo tarseną "ta lietuvių" kalba... Beje, tokios nuomonės yra ne tik tie, kurie lanko lituanistines mokyklas, bet ir nemaža dalis jų tėvelių: kad, girdi, kam vaikui kišti į galvą tai, ko jam vis vien nereikės...

Tiesa, yra dar viena linija, kurią veiksnioje spaudoje tenka stebėti palyginti neseniai: pasigirsta balsų, kad ir dvi kalbos vaikui nekenkiančios. Priešingai — tai esą pažangu ir gera.

Tas pats "Draugas" rašo: "Tai elementari tiesa, ir labai sena tiesa, tačiau "superpatriotai" ją tik dabar "atranda". Aišku, jie tą daro kietos realybės prispausti... Bet čia kyla dar vienas klausimas: na, o kaip su Lietuvos vaikais? Ar jiems reikalinga dvi kalbos, ar tai tinka tik čia, po USA dangumi gimusiems?"

Žinome atsakymą: juk veiksnioje ka spauda metai iš metų (ir ypač galingai pastaruoju laikotarpiu) klykta klykia apie tą tariamą "žalą", kurią darantis rusų kalbos — vienos pagrindinių pasaulio kalbų! — mokymasis.

Ta tema daugybė rašinių ir čekagiškiame "Drauge", kuris Tarybų Lietuvos gyvenime nenori matyti nieko pozityvaus, ypač — kultūriniam gyvenime. Na, o čia? Vienas aktyviausių "patriotinės" spaudos raštininkų M. Drunga prieš kiek laiko yra pastebėjęs: "Lietuviškoji knyga išveivijoje miršta, nes lietuviai nutausta". Tai tiesa. Ir tas nutautimas labai ženklus kalboje, kuri, deja, vis dažniau tik atitolintai primena lietuvių kalbą. Tai — išveivško gyvenimo realybė šalyje, kuri visus lydo viename katile.

Išeitis? Apdairesni, ypač jaunieji, siūlo atsigręžti veidu į Lietuvą, bet tada pasigirsta garsus ir piktas tautinės drausmės sargų urzgesys. Jiems svarbiausia ne savo lietuviškojo "aš" išlaikymas, ne kalba, bet kaip tik tas urzgesys.

O juk ir jis jau su geroku anglišku akcentu... V. M.

— Jungtinių Tautų pranešimu. JAV padėjo rasistinei Pietų Afrikai gauti priemonių išvystymui branduolinio ginklo programos. Kitos kapitalistinės šalys, esą, irgi padėjusios.

Europos ekonominė bendrija

Europos ekonominė bendrija (EEB) arba sutrumpintai vadinama Bendroji rinka įkurta 1957 m. Tai valstybinė monopolinė organizacija, kurios svarbiausias tikslas — suvienyti nacionalines ekonomikas, užtikrinti geresnes pozicijas Vakarų Europai kapitalistinėje pasaulio ekonomikoje, imperialistinių centrų konkurentinėje kovoje. 1957 m. Bendroji rinka jungė Belgiją, Olandiją, Liuksemburgą, Vakarų Vokietiją, Italiją ir Prancūziją. 1973 m. į Bendrąją rinką įstojė Anglija, Danija. 1981 metais — Graikija. Taigi dabartiniu metu šiame ekonominiame susivienijime yra 10 valstybių.

Beje, šia proga galima priminti, kad Europos ekonominė bendrija — ne vienintelė šio žemyno ekonominė sąjunga. Antai socialistinės šalys nuo 1949 metų yra įsteigusios Ekonominės savitarpio pagalbos tarybą. 1960 metais buvo įsteigta Europos laisvosios prekybos asociacija. Tai ekonominė grupuotė — atsvara Bendrajai rinkai. Į ją įeina Austrija, Islandija, Norvegija, Portugalija, Švedija, Šveicarija, Suomija. Iki 1973 m. šioje organizacijoje dalyvavo ir Anglija bei Danija, kurios, kaip minėta, įstojė vėliau į Bendrąją rinką. Laisvosios prekybos asociacija su Bendrąja rinka yra sudariusios laisvosios prekybos pramonės prekėms zona, t. y. didžiąja dalimi pramonės prekių prekiauja, netaikydami muitų apribojimų. Be abiejų asociacijų, yra silpnesnė organizacija už Bendrąją rinką, kuri jungia ekonomiškai stipriausias kapitalistines Europos valstybes.

Su Bendrąja rinka kai kuriuos ekonominius ryšius palaiko ir Ekonominės savitarpio pagalbos taryba. Taigi, kaip matome, Europoje yra trys ekonominės grupuotės.

Europos ekonominė bendrija yra pajėgi organizacija, turinti nemažus lėšų išteklius. Pavyzdžiui, šių šalių aukso ir valiutos rezervai, siekiantys bemaž 70 bilijonų dolerių, didesni už JAV ir Japonijos — dviejų kitų svarbiausių imperializmo ekonominių centrų — valiutos rezervus. Bendroji rinka pralenkia JAV ir Japoniją ir pagal užsienio prekybos apyvartą, nors pagal bendrąją pramonės produkcijos apimtį atsilieka nuo JAV. Tai rodo, kad Bendrosios rinkos šalių prekės užsienyje noriau perkamos negu JAV prekės.

Vienas Bendrosios rinkos privalumų yra tas, kad ji turi daugiau kaip 60 vadinamųjų asociacijuo-tųjų šalių, t. y. buvusių Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos kolonijų Afrikoje, Pietų Amerikoje, Azijoje, į kurias lengvatinėmis sąlygomis išvežamos prekės. Todėl prekių rinka yra labai didelė, įvairi. Tai dar vienas faktorių, skatinančių kitas šalis jungtis į šią ekonominę bendriją.

Kelerius metus vyko diskusijos dėl Ispanijos ir Portugalijos įstojimo į Bendrąją rinką. Abi valstybės norėjo į šią organizaciją įstoti, nes tikisi gauti kai kurių

lengvatų. Visų pirma, lyginant su kitomis valstybėmis, Ispanija ir Portugalija ekonominiu požiūriu labiau atsilikusios, jų pramonė mažiau išvystyta, dauguma įrengimų pasenę. Todėl jos tikisi, kad kiti ekonominės bendrijos nariai suteiks lengvatinėmis sąlygomis paskolas, padės modernizuoti pramonę. Kita vertus, Ispanijos ir Portugalijos darbininkai, vynuogių augintojai mano, kad atsivers plati rinka jų išaugintoms žemės ūkio gėrybėms. Mat, vaisiai ir daržovės, turėdami pakankamai šilumos, čia išauga greičiau negu Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje ir Anglijoje.

Tačiau Ispanija ir Portugalija turi daug priešų. Ypač atkakliai dėl jų įstojimo į Bendrąją rinką prieštaravo Prancūzija, bijodama, kad naujųjų narių pigios daržovės, vaisiai, vynuogės, vynai nesukonkuruotų brangesnių, šiek tiek vėliau gauramą analogišką pietų Prancūzijos valstiečių produkciją.

Po ilgų derybų pavyko rasti abiem pusėms priimtina laikiną sprendimą. Pavyzdžiui, ištiesiems 10 metų bus nustatytos vaisių, daržovių, vyno gaminių pardavimo normos, kurių Ispanija ir Portugalija negalės viršyti. Savo ruožtu kitos Bendrosios rinkos šalys prisiėmė išsipareigojimus ketverių metų apriboti mėsos, pieno, grūdų įvežimą į Ispaniją ir Portugaliją, kad nesužlugdytų naujokių šalių valstiečių. Be to, Ispanijai, kuri turi didelį žvejybos laivyną, nustatytos žuvies sugavimo normos. Jai reikės palaipsniui mažinti žvejybos laivų skaičių: pastacių vieną naują, reikės sunaikinti du senus, kol bendras žvejybos laivų skaičius nesumazės iki 150.

Nors jau nuspręsta, kad Ispanija ir Portugalija nuo 1986 m. sausio 1 d. oficialiai taps Europos ekonominės bendrijos narėmis, tačiau aistros vis nerimsta. Ypač aštri politinė kova liepsnoja Prancūzijoje. Opozicijoje esančios Prancūzijos buržuazinės partijos rinkiminiais susirėmimais pradėjo kurstyti aistras. Jos aiškina, esą socialistų vyriausybė išdavusi Prancūzijos pietinių sričių valstiečius, kad jiems gresia nedarbas, skurdas ir t. t. Ir jeigu buržuazinės partijos grįžtų į valdžią, tai siektų, kad būtų peržiūrėti susitarimai dėl Ispanijos ir Portugalijos priėmimo į Bendrąją rinką ir juo labiau dėl vaisių, daržovių ir vynu pardavimo normų.

JAV iš esmės teigiamai sutiko žinią dėl Bendrosios rinkos padidėjimo. Čia lemia labiau politiniai negu ekonominiai motyvai. JAV galvoja, kad Ispanija, būdama Bendrojoje rinkoje, lengviau įstos į agresyvią NATO bloką. Ispanijoje ir Portugalijoje yra nemaža JAV monopolijoms priklausanti žmonių. Tad amerikiečiai tikisi per šias šalis kaip pro langą su savo prekėmis be muitų galėsią pralįsti į Bendrąją rinką.

Naujų narių įstojimas į Europos ekonominę bendriją paaštrino imperialistinius prieštaravimus ir,

Lietuviai vadovauja tarybinėms delegacijoms

Su draugišku vizitu Gvinėjos respublikoje neseniai lankėsi Tarybinio taikos gynimo komiteto delegacija, vadovaujama Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro V. Zenkevičiaus. Įvyko delegacijos susitikimai su Nacionalinio atgimimo karinio komiteto (NAKK) nariu, valstybės sekretoriumi prie respublikos prezidento nacionalinės gynybos klausimams Usmanu Sou, NAKK nuolatiniu sekretoriumi Lansine Keita, darbo ir socialinių reikalų ministru Marianu Dialu Bari.

Įvykusių pokalbių metu buvo pabrėžta, kad visos planetos tautos turi vieną priešą — branduolinio karo grėsmę, kuri kėsina į pagrindinę žmogaus teisę — teisę gyventi. Agresyvių jėgų spartinamos ginklavimosi varžybos trukdo išspręsti svarbiausias problemas, tarp kurių ypač opus uždavinys likviduoti išsivadavusių šalių ekonominį atsilikimą. Gvinėjos vadovai aukštai įvertino Tarybų Sąjungos taikias iniciatyvas, kuriomis siekiama užkirsti kelią karui.

Argentinoje lankėsi Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidento pirmininko A. Barkausko vadovaujama TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacija. Tarybų Sąjungos parlamentarų delegacija susitiko su respublikos viceprezidentu, Argentinos nacionalinio kongreso pirmininku Viktoru Martinez.

Delegacijos vadovas A. Barkauskas pareiškė Tarybų Sąjungos pasitenkinimą santykių su Argentina vystymu įvairiose srityse. Jis

pabrėžė, kokią reikšmę turi TSRS ir Argentinos tarpparlamentinių ryšių atkūrimas. Buvo pažymėta, kad sutampa arba yra artimos abiejų šalių pozicijos dėl daugelio aktualių dabarties problemų.

Sveikindamas svečius iš Tarybų Sąjungos, V. Martinez pareiškė didelį pasitenkinimą tuo, kad į Argentiną atvyko TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacija, kurią pakvietė abeji respublikos nacionalinio kongreso rūmai.

NEJAUGI JIE NEMATO...

Kasdienės realybės?

Veiksniška spauda dosni samprotavimams. Ir — labai įvairiems. Tarp jų yra nemaža idėjų, kaip reikėtų geriau sutvarkyti pasaulį — labai senų, tiesiog tradicinių. Kaip žinia, į jų gamimą šioje srityje labai noriai įsijungia ir palyginti neseniai iš Lietuvos atvykę "vaduotojų" draugai, kartais netgi įvairiais buvusiais titulais pasidabinę.

Samprotaujama, kaip reikėtų "sutvarkyti" Lietuvą — Tarybų Lietuvą.

Taip pat nenauja — tas daroma nuo pirmųjų Tarybų Lietuvos atsiradimo dienų.

Dar samprotaujama apie jaunimą. Tiek "čionykštį", tiek "tenykštį". Aišku, kad "tenykštis" yra tik blogas ir kupinas įvairiausių blogybių bei idų. Na, o kas link čionykščio — samprotavimų esama įvairių. Kai kas sako: koks puikus tas amerikietiška-lietuviškas jaunimas. Girdi, tautinių šokių šventė Clevelande jam sukėlus daugiau entuziazmo būti lietuviams, negu visų metų šeštadieninių mokyklų pamokos. Tačiau čia pat kiti samprotauja kitaip: girdi, tas jaunimas taip elgėsi, kad jau geriau jo ten visai nebūtų buvę arba bent jau jis nebūtų savęs vadinęs lietuvišku...

Ir susigaudyk po to, vargšas žmogau!

Taigi, veiksnioje spaudoje daug samprotavimų apie lietuvių "Made in Chicago", apie tai kaip ją sukurti ir išlaikyti. Visa tai savaime suprantama, labai artimai siejama su jaunimu. Ir štai

kaip rašo Prancūzijos spauda, pagimdė daugiau problemų negu kad išsprendė.

A. Kuraitis

ką samprotauja "Draugo" laikraštyje B. Juodelis:

"Lituanistinio švietimo darbą atliekančios lituanistinės mokyklos apima tik mažą bendruomenės dalį — apie 2,000 mūsų mokyklinio jaunimo".

Tad kaip, anot "Draugo", išlaikyti tą amerikietiška lietuvių? Štai ką toliau rašo B. Juodelis:

"... Viena iš svarbiausių mūsų tautinės kultūros išlaikymo priemonių yra mūsų spauda. Išeivijoje ją turime gausią, nors ir su kukliu skaitytojų skaičiumi. Be spaudos visus mūsų išėvijus kultūrinis gyvenimas būtų suparalizuotas. Be spaudos būtų neįmanomas ir lietuvių išlaikymas".

Toliau raginama negailėti lėšų tai spaudai — kaip ir priimta tokiais atvejais.

Čia norisi paklausti: nejaugi nematoma paprasčiausias kasdienės realybės? To, kad ta vadinama "gausi mūsų spauda" (čia kalba, suprantama, apie veiksnio spaudą) jau seniai neverta — bent jau didžioji dalis — to vardo apskritai?

Juk yra to klasikinės pavyzdys — čekagiskės "Naujienos", yra skelbimų rinkinėliu ir keletu grafomanų tribūna tapęs "Europos lietuvis".

Negi visa tai turi atstovauti, o tuo labiau puoselėti lietuvišką ateivišką kultūrą ir dargi auklėti jaunimą, net jeigu prileidus fantastinę versiją, kad jis tam "auklėjimui" pasiduotų? Apsaugok die!

... Tarp veiksnioškos spaudos samprotavimų bene naiviausi ir labiausiai nuo realybės atitrūkę yra samprotavimai apie... pačią save...

J. Ž.

Vilnius, 1985 liepos 3

PANEVĖŽIO DAILĖS PATRIARCHAS

Visą savo gyvenimą su Panevėžiu susiejo dailininkas Kazys Naruševičius. Čia jis mokėsi gimnazijoje, čia, kaip dailininkas, dailės pedagogas ir organizatorius, jau ketvirtą dešimtį metų nenuilstamai darbuojasi. Šių metų pavasarį jis Panevėžio parodų rūmuose surengė personalinę parodą, kurioje buvo eksponuojama apie šimtą kūrinių, sukurtų per pastaruosius penkerius metus.

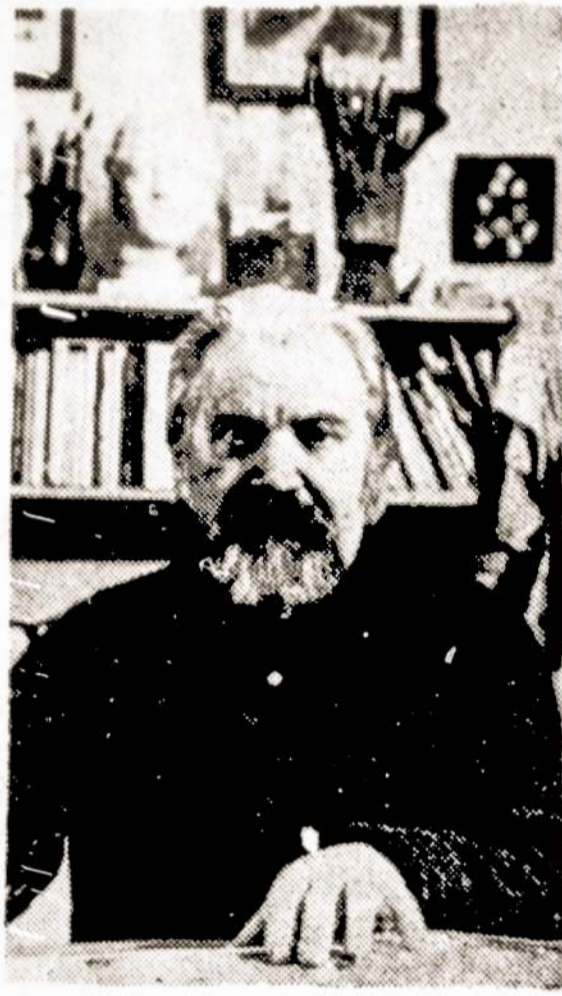
K. Naruševičius — peizažistas iš prigimties ir pašaukimo. Jo gamtovaizdžiai susiformavo, be jokios abejonės, vidurio Lietuvos lygumose su jų toliais, laukų, kelių, upių horizontalėmis, jaukionais sodybomis, ramiomis miestelių gatvėmis. Netgi Panevėžio gatvės jo drobėse atrodo ramios, kažko susimąsčiusios kaip Nevėžis. Ir, žinoma, medžiai — laukų, kelių ir žmonių palydovai. Jo peizažas dažniausiai platus, atviras, jame daug erdvės, oro, jis atimtas epiniam pasaulio vaizdui.

Kitas K. Naruševičiaus temų šaltinis — Lietuvos pajūris. Rami ir audringa jūra, kopos, priplaukos, Nida, Palanga, šventoji, Klaipėda suteikia vis naujų ir naujų impulsų, įdomių siužetinių sprendimų.

Visa tai nereiškia, kad dailininkas lieka abejingas kitokioms gamtos būsenoms. Krymas ir Kaukazas, jų kalnai, tarpekliai ir uolos tartum suteikia galimybę naujoms paveikslų spalvoms ir faktūroms, naujai tolumų ir horizonto sampratai.

K. Naruševičiaus paveikslų koloritas santūrus, dulksvas, vyrauja pilki sidabriniai tonai, o neretai ir ochriniai — nuo smėlio iki kaštono rausvumo. Visa savo vaizdine sandara jo kūryba artima tai lietuviškos tapybos mokyklos srovei, kuri formavosi A. Gudaičio įtakoje, tačiau, nepėrmusi spalvų ir vaizdo ekspresijos, pasuko ramesne, taikesne tėkme.

Didelę duoklę K. Naruševičius atidavė akvarelei. Galima tvirtin-

Dailininkas Kazys Naruševičius

(J. Ambraskos nuotr.)

ti, kad jis yra vienas iš ištikimiausių jos puoselėtojų, dalyvavęs jau pirmosiose lietuvių akvarelės parodose. Tiesa, laikas nuo laiko jo meilė akvarelei lyg ir atvėsdavo, tačiau šioje parodoje ji atsistojo kaip lygiateisė į vieną gretą su aliejine tapyba. Memine sandara akvarelės yra giminingos paveikslams, tik jos labiau artimos rudens nuotaikoms. Rudeniški medžiai, derliaus našta apsunkę laukai — tai bene geriausi lakštai.

“Tapyba virto mano gyvenimo prasme, noriu per ją išreikšti savo idėjas ir mintis, suteikti pasigėrėjimo dailės gerbėjams”, — sako dailininkas, ir mes negalime su juo nesutikti. K. Naruševičiaus darbštumas, kūrybinė energija — sektinas pavyzdys jaunesniesiems miesto dailininkams, gausiam būriui jo mokinių, kurių ne vienas yra baigęs Dailės institutą, kiti — įgiję piešimo mokytojo specialybę, o už vis daugiau — tapę nuoširdžiais dailės mėgėjais ir mylėtojais. Ir turbūt neapsiriksime pasakę, kad K. Naruševičius — pats panevėžietiškausias Lietuvos dailininkas.

Vytenis Rimkus

Kiekvieną pavasarį Vilniaus senamiestyje rengiamos meno šventės — dailės kūrinių parodos po atviru dangumi. Šiemet ji vyko prie Meno darbuotojų rūmų. Buvo išstatyta beveik penki šimtai tapybos ir grafikos paveikslų, daug keramikos, metalo darbų, juostų, proginių liaudies meistrų drožinių; medalių, ženkliukų. Daugelį eksponatų lankytojai nusipirko tiesiog iš autorių dailininkų rankų. V. Brajo nuotraukoje: meno kūrinių mugėje.

Vilnius, 1985 liepos 3

LIETUVOS VIEŠNAGĖ LENKIJOJE

Varšuvoje, Lenkijos-Tarybų Sąjungos draugystės namuose, vyko paroda “Lietuvos TSR ekonomika, mokslas ir technika”. Varšuviečiai ja labai domėjosi. Varšuvos laikraščiai šiam įvykiui paskyrė daug vietos.

Parodos salėse nesunku buvo pastebėti, kokie eksponatai ypač domina lankytojus. Tai dviračiai paaugliams, televizoriai “Taurus” ir “Šilelis”, magnetofonai, tarp jų “Vilma 204-stereo”. Daugelis parodoje eksponuojamų gaminių siunčiama į Lenkiją. Kaip buvo pažymėta spaudos konferencijoje, praeitais metais Lenkijos Liaudies Respublika užėmė trečią vietą tarp socialistinių šalių, importuojančių lietuvių gaminius.

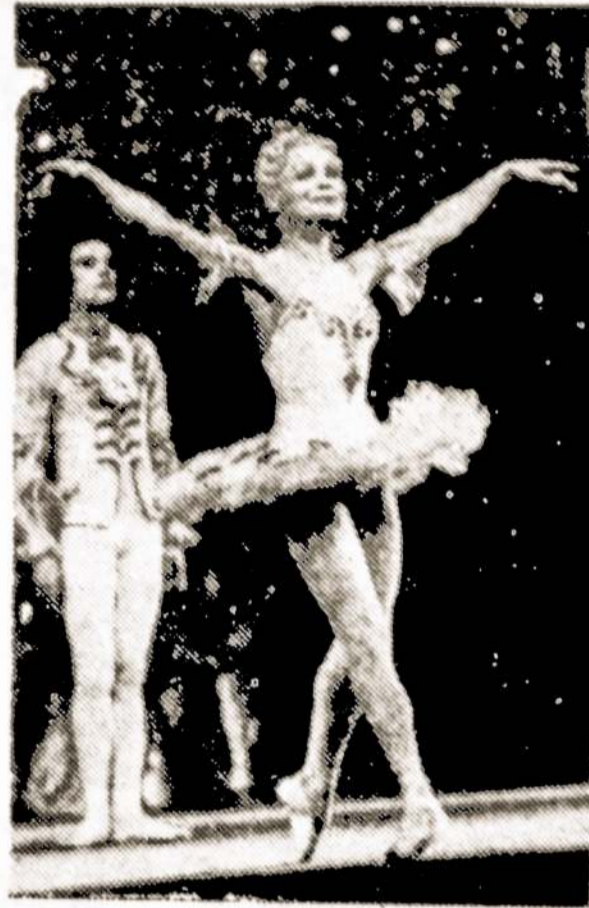
Ekspozicijos lankytojams buvo įdomu sužinoti, kad Lietuvos gaminius perka 80 pasaulio šalių. Beje, Lietuvos gaminiai buvo demonstruojami ir Poznanės mugėje.

Parodos salėje buvo iškabinta 60 spalvotų ir 20 nespalvotų skaidrių apie mokslą, kultūrą, švietimą, pramonę ir žemės ūkį.

Susitikimo su Lietuva išpūdį sustiprino Respublikos profsąjungų kultūros rūmų dainų ir šokių liaudies ansamblis “Vaiva”. Šis kolektyvas pirmąjį koncertą surengė per parodos atidarymą. Laikraštis “Tribuna liudu” išspausdino interviu su grupės vadovu kompozitorium Mikalojum Noviku.

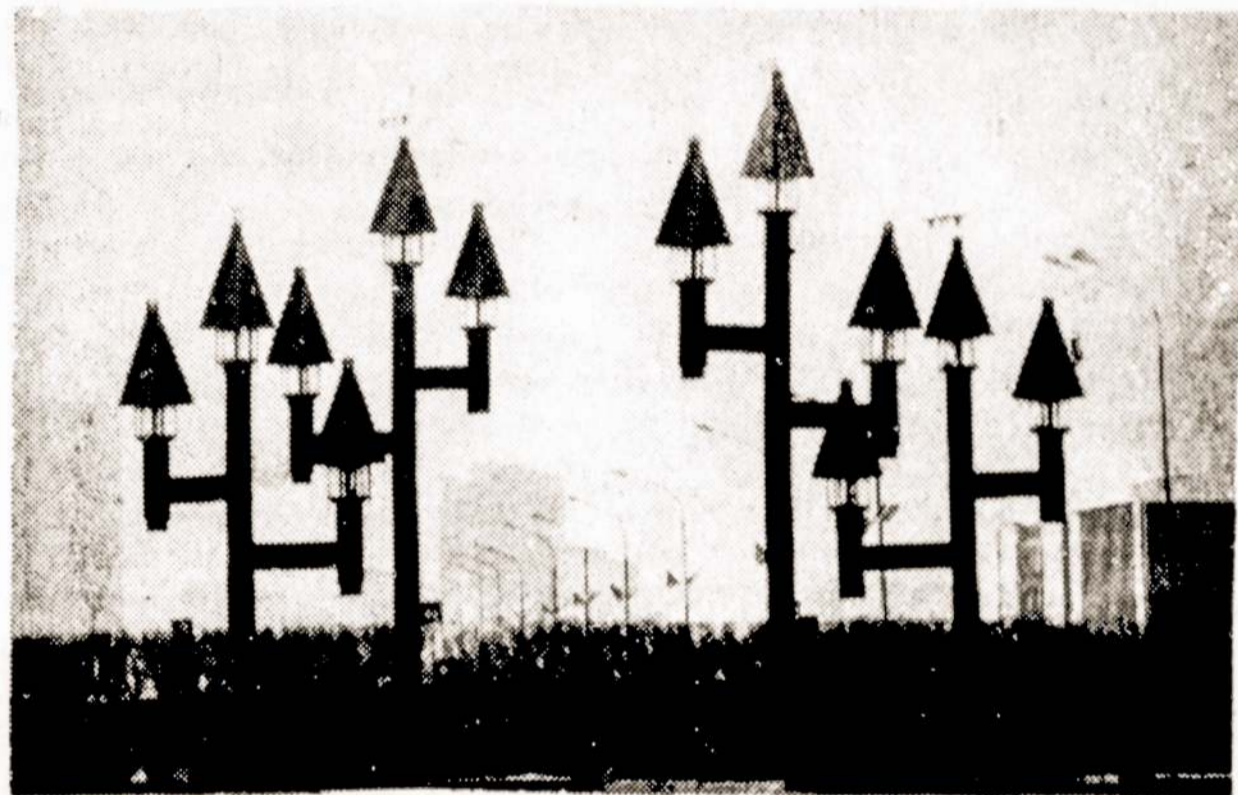
Vienuolika koncertų, tarp jų du Tarybinio mekslo ir kultūros namuose Varšuvoje, pasirodymai Plocke, Suvalkuose, Lomžoje ir kituose miestuose. Visur lenkų žiūrovai sutikdavo “Vaivos” merginas ir vaikus labai šiltai, svečingai.

J. Šostakovskis

Ryšky puslapį lietuvių baleto istorijoje įrašė respublikos liaudies artistė Leokadija Aškelovičiūtė. Ją matome vėl atliekančią Auroros vaidmenį P. Čaikovskio “Miegančiojoje gražuolėje”, kuriuo ji debiutavo lygiai prieš dvidešimt penkerius metus.

V. Gulevičiaus nuotr.

Kasmet gražėja uostamiestis Klaipėda. Įrengiamos poilsio zonos, nauji skverai. Neseniai skulptorės D. Matulaitės ir architekto A. Buivydo monumentalė dekoratyvinė skulptūra “Neringa” papuošė Taikos prospekto skverą. K. Jankausko nuotraukoje: naujas miesto gatves puošia originalūs žibintai su vėtrungėmis.

Su knyga ir daina...

Anot prancūzų mokslininko E. Labure, kiekviena tauta civilizacijos žemėlapyje užima vietą pagal knygas, kurias ji perskaito. Jeigu taip, Tarybų Lietuvos vieta civilizacijos žemėlapyje tikrai galima didžiulė. Per metus respublikoje išleidžiama 18 milijonų egzempliorių spaudinių. Vidutinis grožinės knygos tiražas siekia 30 tūkstančių, o knygos vaikams — net iki 100 tūkstančių egzempliorių. Ir tokia gausybė jau nebeatenkina Lietuvos gyventojų poreikių. Skaičiuojama, kad respublikos bibliotekose yra per 80 milijonų knygų. O specialistai teigia, kad žmonės savo namų bibliotekėlose yra sukaupe dar daugiau.

Tarybų Lietuva ne tik skaito, bet ir leidžia į pasaulį naujas knygas. Jos išverstos į 36 Tarybų Są-

jungos tautų kalbas ir dar 27 užsienio kalbas.

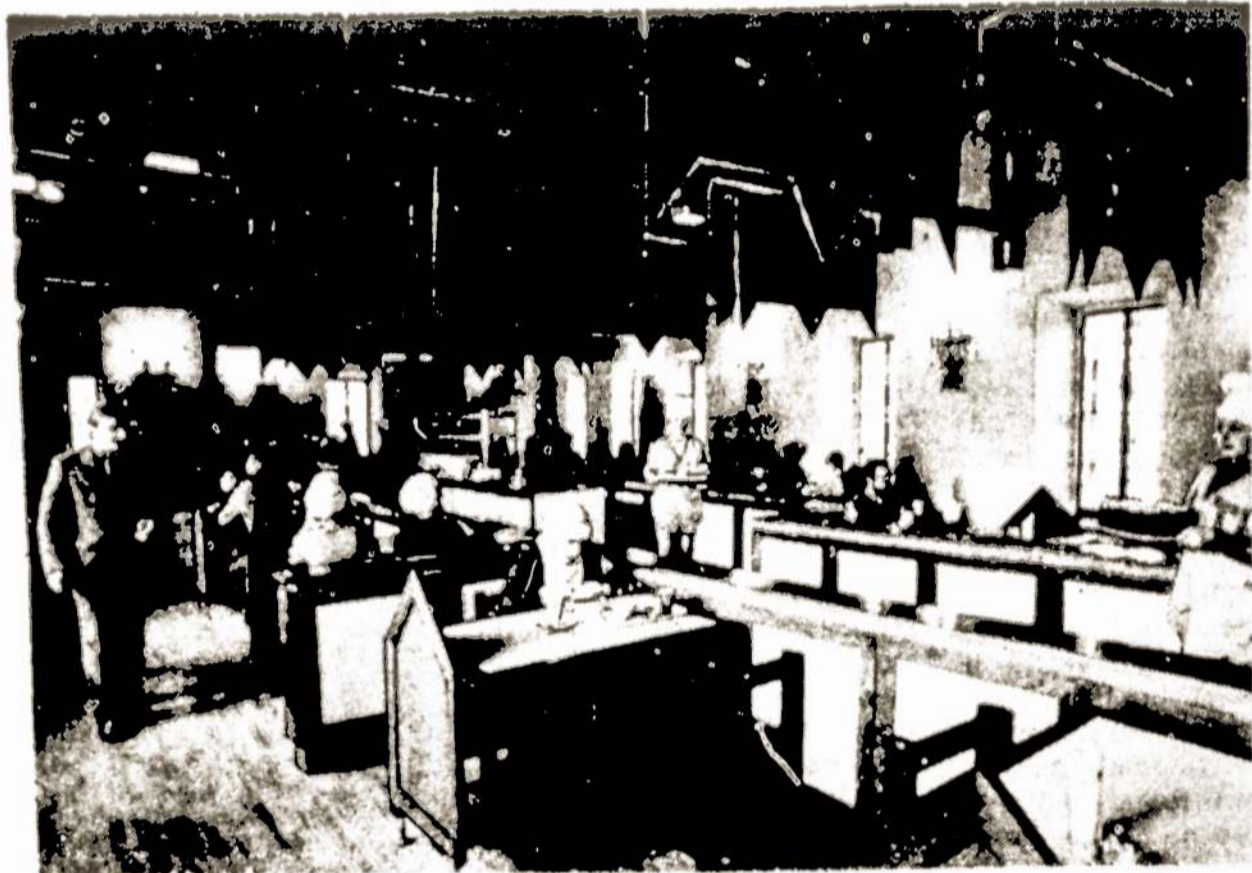
Vien 1984 m. užsienyje išleista 17 lietuvių autorių knygų: E. Mieželaičio poezija, J. Baltušio, J. Avyžiaus, M. Sluckio romanai, kitų lietuvių rašytojų kūriniai.

1984 m. 25 lietuvių kompozitorių kūriniai skambėjo Austrijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Belgijoje, Vokietijos FR, Olandijoje, Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje ir kt. Vokietijos FR į plokštelę įrašyti kompozitorių M. K. Čiurlionio, J. Gruodžio, J. Svedo, K. Brundaitės, O. Balakausko ir V. Ganelino kūriniai.

Autorių teisių agentūros Lietuvos skyrius pernai sudarė iš viso 34 importo ir 23 eksporto kontraktus.

Viena iš daug Vilniaus valgyklų "Trakai"

Kompleksinių pietų salėje.

Žmogus neneri valgyti bet kaip ir bet kur. Pietaudamas žmogus ir ilsisi, ir energiją kaupia, ir nuotaiką gerina. Būtent taip apie klientą galvoja Vilniuje, Trakų gatvėje, esančios valgyklos "Trakai" vadovai.

Tai sena, nuo pokario metų veikianti valgykla. Tik dabar, po remonto, pagal architekto Zigmo Norbuto valią atjaunėjusi, prasiplėtusi, pasikeitusi, prie visų skonių prisitaikiusi.

"Trakų" valgykloje žmogus laukiamas nuo 8 ryto iki 22 valandos vakaro. Valgykla susideda iš keturių skirtingos paskirties salių. Jeigu per pietus žmogus skuba, jis pakyla į antrąjį aukštą ir valgo pagal skonį išsirinktus kompleksinius pietus. Šioje, kaip ir visose kitose salėse, aptarnaujama baro principu. Vidury salės jaunos virėjos. Vilniaus prekybos mokyklos auklėtinės, valgytojų akivaizdoje ant padėklo gražiai sudėlioja valgius ir padeda žmogui ant staliuko. Nei laukti prieš valgant, nei pavalgius dairytis, kur čia indus nunešti.

Jei žmogus stipriai fiziškai dirbo, jei jis labiau alkanas, eina į pirmojo aukšto salę, kur savo nuožiūra užsisako patiekalus. Gal jis prie daržovių, sriubos, mėsos kepsnio noris pridurti dar bulvių plokštainyje įkeptą kiaulės koją.

Yra žmonių, kurie nuolat arba tam tikromis savaitės dienomis specialiai žaboja savo apetitą. Šitaip svorį reguliuoja, jaunystę konservuoja. Ir apie juos čia pagalbota. Kopti į trečio aukšto jaukioje palėpėje įrengtą kavinę. Rinkis lengvą užkandį, gerk sulčių ar kavos. Jei užėjai su vaiku, bufetininkė jam pasiūlys ledų.

Ketvirtoji salė — rūsyje įrengtas baras — skirta poilsiui, daugiau laiko turinčiam žmogui. Vaisiai, saldumynai, rytietiška kava, vyno taurelė.

(Rimgaudo Eilunavičiaus nuotr.)

Skoningas ir kartu savitas, išradingas interjeras, švelni muzika — visa tai tarnauja gerai kliento nuotaikai. Bet didžiausia vertybė — jauno valgyklos darbuotojų kolektyvo pastangos kiekvieną aptarnauti greitai ir patogiai. Kad

lankytojas jaustųsi svečias, o ne našta.

"Trakai" priklauso "Asterijos" valgyklų susivienijimui. Šios valgyklos virėjai stengiasi, kad šalia tradicinių mėsos patiekalų visuomet būtų lietuvių nacionalinių valgių. Didžukukulius, plokštainius, kurie kepami kiekviena porcija atskirame indelyje, mėgsta ir šiame senamiesčio rajone gyvenantys ar dirbantys vilniečiai, ir miesto svečiai. Beje, šią valgyklą labai pamėgo studentai — gal dėl patiekalų įvairumo ar dėl valgių pigo.

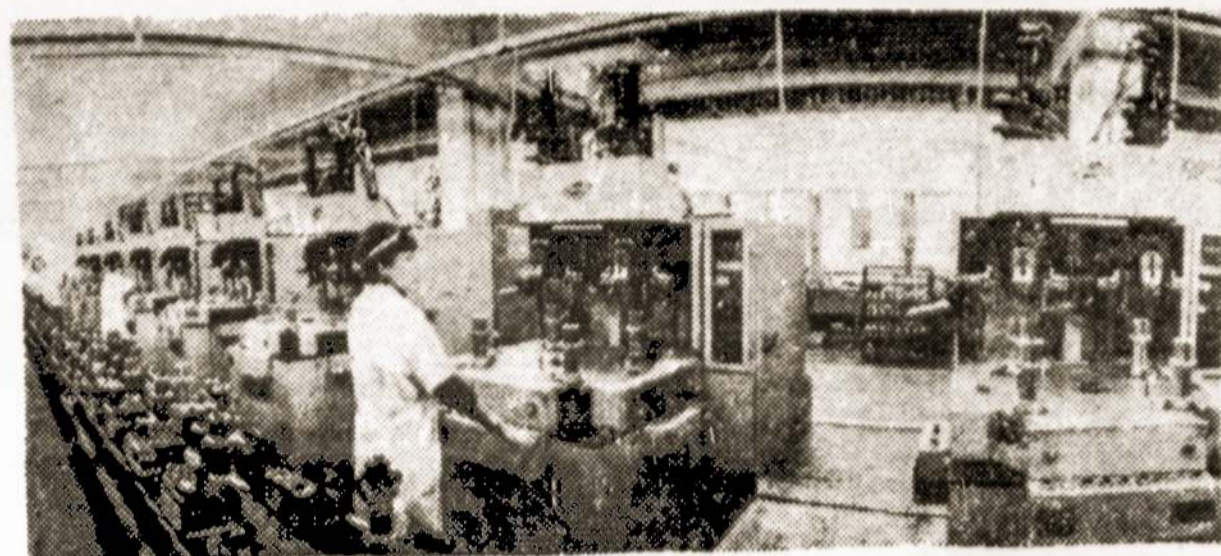
Vienu metu, tarkim, per pietų pertrauką, "Trakų" valgykloje gali susėsti 140 lankytojų. Per dieną čia apsilanko net iki dviejų tūkstančių žmonių. Juos aptarnauja vienoje pamainėje dirbantis pusšimtis valgyklos darbuotojų.

Vasarą jaukiame uždaramame valgyklos kiemelyje veiks ledainė. Pagalvota ir apie tuos aplinkinius gyventojus, kurie nori greit pavalgyti savo namuose, — įrengta kulinarijos parduotuvė, prekiaujanti "Trakų" virtuvės gaminiais.

Z. Jonutis

— Pakruojo rajone, Žeimelyje lankytojams atvėrė duris "Komu-

naras" kolūkio originali 50 vietų svetainė su valgykla, viešbutis. Šis buitinis kompleksas įsikūrė viename iš įdomiausių XVII-XIX amžių klasicizmo epochos architektūros pastatų — vadinamojoje Didžiojoje karčemoje.

Vilniaus "Elfos" gamyklos pagrindinė produkcija — maži elektros varikliai elektrotechnikos prietaisams, buitiniai magnetofonai, kita aparatura. Jų gamyba kasmet didėja. Pavyzdžiui, per metus pagaminta virš plano trys tūkstančiai elektros variklių, garso įrašymo aparatai.

Nuotraukoje: Variklių surinkimo cecho vaizdas.

K. Jankausko nuotrauka

ŽAISLAS — DALYKAS RIMTAS

Daugiau kaip trisdešimties pavadinimų žaislus gamina "Akmenos" įmonė Kretingoje. Kasmet apie 300 tūkstančių spalvingų traktorių, traukinių, automobilių, kaladėlių su lietuvišku raidynu, miestų statybos cilindrinė, arkinių, kūginių detalių ir "plytų" išgyja Tarybų šalies, Japonijos, Suomijos, Olandijos, Kanados, Austrijos ir kitų šalių vaikai.

Kretingiškių gaminami žaislai turi didelę paklausą, nes jie gaminami iš higieniškaus medžiagos — paprasčiausios medienos, neturi nei metalinių, nei sintetinių detalių.

— Žaislo kelias pas vaikus sudėtingas, — sako įmonės direktoriaus pavaduotoja Violeta Boleskienė. — Jų modelius jau daugelį metų kuria dailininkas Kazys Svidenis. Pagamintas naujausio žaislo pavyzdys parodomas Kretingos vaikų lopšelio-darželio "Ąžuoliukas" auklėtiniais. Jei žaislas patinka vaikams, jo gamybos pers-

pektyva aptariama respublikinėje meno taryboje. Čia susirenka pedagogai, gydytojai, inžinieriai, chemikai, konstruktoriai, dailininkai, prekybos atstovai. Beje, žmonės, betarpiškai gaminantys vaikams žaislus, praeina tokį pat kruopštų medicinos patikrinimą kaip ir maisto pramonės darbuotojai.

Taryba, be žaislo auklėjamosios ir meninės vertės nustatymo, stebi ir tai, kad jo svoris atitiktų vaiko jėgas, kad jame nebūtų aštrių kampų ir dalių, kad visos naudojamos medžiagos — dažai, lakai, klizai, tirpikliai — būtų patvirtintos Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministerijos.

Ir jeigu tarybos nariai pritaria žaislo gamybai, jo maketas patenka į didžiulį kretingiškių cechą, kuriame dirba įgudę meistrai. Pagaminti ir paskui gražiai įpakuoti žaisliukai iškeliauja pas prekybininkus.

Alfonsas Pipiras

Nuotraukoje: Kretingos rajono Kurmaičių paukštininkystės tarybinio ūkio žemdirbių darželinukai žaidžia su "Akmenyje" pagamintais žaislais. (B. Aleknavičiaus nuotr.)

Pasidairius po Lietuvos kaimus

— Plungės rajono "Socialistinio kelio" kolūkio žemdirbiai pernai iš kiekvieno hektaro prikūlė po 40,1 centnerio grūdų, gavo gerą kitų kultūrų derlių.

— Pakruojo rajono K. Poželos kolūkio vairuotojai šiemet pasižadėjo dvi dienas dirbti sutaupytais degalais. Šio įsipareigojimo iniciatorius — geriausias ūkio automašinos vairuotojas Romualdas Sapijonas. Šis vyras, pažymintis savo darbo ūkyje dvidešimtmetį, šiemet pasižadėjo sukarti 93,000 tonkilometrų.

— Vien praėjusiais metais Jurbarko rajono gyventojai supirkimo punktu suteikė 10,620 triušų. Tai daugiau kaip 30 tonų geros dietinės mėsos, o gyventojams išmokta beveik 98 tūkstančiai rublių. O dar gyventojų parduota nutrijų kailiukai.

— Skuodo grūdų priėmimo punkte surenkama metalinę elevatorių pradėjo montuoti Panevėžio specializuotas statybos ir montavimo kolektyvas. Keturi cilindrinės formos jo bokštai talpina beveik 12 tūkst. tonų grūdų.

Vilnia, 1985 liepos 3

SURENKAMIEJI NAMAI KAIMUI

Palemonio gelžbetonio konstrukcijų gamyklos surenkami vienbučiai sodybinio tipo gyvenamieji namai Jonavos rajono Upninkų tarybinio ūkio gyvenvietėje.
(Vytauto Šlekaičio nuotr.)

Sodybinio tipo gyvenamųjų namų elementus kaimui tiekia Palemonio gelžbetonio konstrukcijų gamykla. Jos kolektyvas pripažintas 1984 metų ketvirtojo ketvirčio sąjunginio socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju, jam paskirta TSRS kaimo statybos ministerijos ir Statybos ir statybinių medžiagų pramonės darbininkų profsąjungos centro komiteto pereinamoji raudonoji vėliava.

Kas prieš porą metų lankėsi Palemonio gamykloje, šiandien jos neatpažintų. Maloniai nuteikia tvarka ir švara cechuose, pavyzdingos buitinės patalpos.

Praėjusiais metais gamykla pateikė 182 surenkamųjų vienbučių sodybinio tipo gyvenamųjų namų komplektus. Šiomet jų reikės pagaminti per 200.

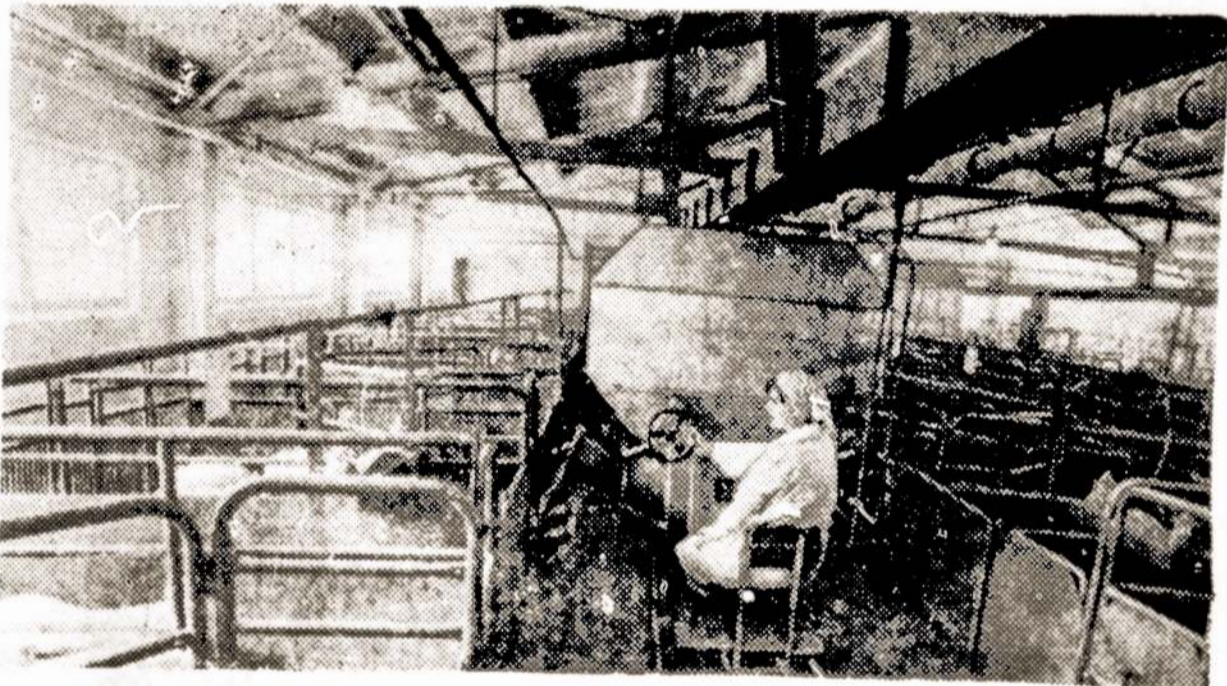
— Stengiamės, kad mūsų na-

mai būtų gražūs, jaukūs, kad juose būtų patogiu gyventi. Šiomet įrengsime apdailos liniją, atliksime nemažai kitų gamybos technologijos tobulinimo darbų, — pasakoja gamyklos direktorius Juozas Mališka.

Socialistiniame lenktyniavime dažnai pirmauja armatūros, betono maišymo cechų kolektyvai.

Gamykloje gerbiami vienuoliktą penkmečio spartuoliai formuotojai Pranas Dastikas, Adomas Janušas, armatūros cecho darbininkai Genovaitė Kmiliauskienė, Antanas Šlečkus, suvirintoja elektra Aldona Vadeikienė, san-technikas Izidorius Mikonis, betono maišymo cecho brigadininkas Vytautas Zasiurinskas, šaltkalvis Regimantas Ramanauskas. Jų našus darbas skatina visus.

Jonas Šėgžda

Radviliškio rajono Šiaulėnų gyvenvietėje pastaraisiais metais pastatyta nemažai gyvenamųjų namų, nauja ambulatorija, statomas prekybos centras. Prie Šiaulėnų plėtimo daug prisideda netoliese išaugusi tarpukinė gyvulininkystės įmonė. Joje dirba didelis būrys jaunimo.

Nuotraukoje: Įmonės ceche pašarus dailina jauna operatorė Birutė Prokuliauskienė.

SMAGU IR GERA KINTUOSE

Šilutės rajono Kintų J. Čiulados žuvininkystės ūkio direktorius Alfonsas Pekarskas, pats būdamas labai judrus, pripažįsta tik įtemptą darbo dieną.

— Jei dirbti, tai dirbti, jei ilsėtis, tai ilsėtis, — tvirtina jis.

Ne aitvarai Kintams neša naudą. Pajamas ir pelną, kurį ūkis skaičiuoja milijonais, uždirba žmonės — žvejai, žolės miltų gamintojai, gyvulininkystės darbuotojai, mechanizatoriai.

Nors pamaryje gražu, yra kur pailsėti, ūkis organizuoja daug kelionių po plačią Tarybų šalį. Praėjusių vasarą didelę kintiečių grupę pasiekė Tian šanio priekalnės, lankėsi Taškente, apžiūrėjo Bucharą, Smarkandą. Pažintis su tolima respublika, kelionės įspū-

Vilnia, 1985 liepos 3

džiai, nepakartojami reginiai — tai yra gyvybingas eliksyras, nuplaunąs kasdienybės dulkes, suteikia dvasinės atgaivos.

Turizmas, ekskursijos, žirgų lenktynės ir dar daug kas kaime šiandien pripažinta kaip puikios poilsio formos. Tie, kuriems reikalinga gydytojų globa, taip pat turi didelį pasirinkimą. Druskininkuose jų laukia moderniška "Eglės" sanatorija, Birštone — "Versmė", Palangoje — "Lino" poilsio namai ir sanatorija, didelis gydymasis centras su baseiniais, įvairiomis vandens procedūromis, gydomosios mankštos salėmis.

Darbas ir poilsis. Kai jie derinami, keičia vienas kitą, žmogus ilgiau išliks jaunas, linksmas, gražas.

A. Kežys

ATSKRENDA DAINŲ ŠVENTĖ

Kas penkeri metai į Tarybų Lietuvos sostinę Vilnių susirenka geriausiai krašto dainininkai, šokėjai. Susirenka į didelę meno šventę — respublikinę dainų ir šokių šventę. Iš dainininkų krūtinė išsiveržia tokia daina, kad nuaidi senojo miesto kloniais, paukšte nuplasta virš mūsų gintinės. Ir Lietuva tada, kaip niekad garsiau, būna panaši į gintaro paukštę, pakilusių talento ir kūrybos sparnais aukštam ir laisvam skrydžiui.

Liepos 19 d. Vilniuje fanfaros paskelbs 1985-ųjų respublikinės dainų šventės pradžią. Visas Vilnius išeis į gatves, aikštes pažiūrėti šio puikaus reginio, suvažiuos žiūrovų iš visos Lietuvos, kaimyninių respublikų, užsienio (vien lietuvių kilmės užsieniečių bus apie pusę tūkstančio). O pažiūrėti ir pasiklausyti tikrai bus ko: į Vilnių jau suvažiuo daugiau kaip 20,000 dainininkų, (5,000 jų —

vaikai), 9,000 muzikantų, beveik 8,000 šokėjų, (3,000 vaikų), apie 3,000 asamplių vakaro dalyvių bei 220 liaudies meistrų.

Iš viso šventėje dalyvaus 1,355 kolektyvai — 36,826 dalyviai. Kolektyvai atrinkti patys geriausi, pusė visų pareiškusių norą varžytis dėl teisės dalyvauti dainų šventėje. Daugiausia kolektyvų buvo atrinkti iš Vilniaus (183) ir Kauno (125) miestų, iš Plungės (31), Trakų (30), Kauno (29) rajonų. Beveik pusė dainų šventės dalyvių dalyvaus konkurse — jis išaiškins 3 geriausius kiekvienos grupės kolektyvus, kiekvieno žanro laureatus.

ESTŲ TEATRO VIESNAGĖ

Vilniuje vyko Estijos TSR stybinio jaunimo teatro gastrolės. Tai jau trečia taliniečių viešnagė respublikos sostinėje.

AS I SEE IT

NELLIE DE SCHAAP

ARROGANCE OF POWER

Despite the countless demonstrations from one end of the country to the other in opposition to intervention in Central America, and Nicaragua in particular, the Reagan Administration remains blind, deaf and dumb to the demands of the majority of the people of America.

Outraged and frustrated at the inability of reaching the conscience (?) of the Administration, four hundred peace activists engaged in a civil disobedience act at the Federal Building in Chicago, June 12th. Listening to the shrill voices of radio newscasters at breakfast, many Americans must have thought that America had embarked on a second American revolution, about which President Reagan speaks so glibly, and so often.

"Pledge to Resist," a newly-formed group, had warned the Administration that if further military escalations in the affairs of Nicaragua (threatening the involvement of American soldiers) became evident, peace activists throughout the country would engage in acts of civil disobedience, vigils and demonstrations. About 80 demonstrators were arrested, but were later freed. **They are determined to continue their protests to prevent another Vietnam BEFORE it starts.**

American soldiers will not be subjected to another unjust and dirty war against a peoples seeking human dignity, and the right to enjoy a government of THEIR OWN CHOOSING. The people of Central America are entitled to bring up their children in a peaceful environment and to give them a decent education and all the benefits enjoyed by the children of the "free world."

Lies to Fan Flames of Hate

Charging "aggressive behavior against its neighbors by Nicaragua," the United States is readying itself to use U.S. combat forces in Nicaragua. The aggressive behavior, however, comes NOT from Nicaragua but the Pentagon which has turned Central America into an armed camp, establishing EIGHT large airbases in Honduras, and dispatching the biggest U.S. military forces ever sent to Costa Rica, backed up by the Rapid Strike units of the U.S. Readiness Command in Puerto Rico. For years, war games code-named Kindle Liberty, Big Pine, Kid Punch, Ocean Venture, Kiss World, Blue Eye, etc. have continued, but now the Pentagon speaks openly about going through with the "real thing."

The New York Times states that the Pentagon will come in heavily for a month or so with air strikes against major facilities. One military officer claimed that "they'd never know what hit them." Another, Col. Wm. Comee, director of operations for the 10,000 troops in the Southern Command brags that it would take the United States "two weeks to gain control of 60% of the Nicaraguan population."

Everything is set — awaiting only the "right moment" to justify intervention, as the Gulf of Tonkin provocation. Glory-seeking generals are itching for the sight and smell of blood, whether it be that of American soldiers or the innocent people of Nicaragua. Their plans MUST NOT BE ALLOWED TO SUCCEED!

NOT AS EASY AS FALLING OFF A LOG

One official boasted that invading Nicaragua would be as "easy as falling off a log." One should remember the same was said of Grenada which had NO ARMY,

Nukelta į 8 pusl.

Atkelta iš 7 pusl.

no weapons except those carried by Cuban volunteers who came to Grenada to assist in building an airport to encourage tourism. The battle lasted SIX DAYS and the number of American casualties is yet to be disclosed!

Nicaragua is NOT Grenada. The entire nation is armed, and the contras who have attempted to establish military units within the country, have discovered that the people are not "pushovers" nor will they yell "Uncle!" According to the Nicaraguan government, some 1200 contras have been killed since the beginning of the year. On May 16, an elite unit of up to 200 well armed contras failed to take the town of Bluefields. They had attacked the city from three sides at 5 A.M. but were repelled by the Sandinista people's army, aided by members of the militia.

The people of Nicaragua paid a heavy price for their independence from Somoza and will fight to the last man, woman and child to defend it! The American people must demand that the United States stop trying to police the world. The world desires PEACE not a world in pieces!

THE PHILADELPHIA MASSACRE

On Sunday, May 20, some 250 uniformed, and countless plainclothes police, were deployed around a small two-story house on Osage Ave., in Philadelphia. Over 150 fire fighters and equipment were also mobilized for the assault. Barricades were erected, and at 10 a.m. police gave residents 12 hours to vacate their homes. At 11 P.M. the cops went house to house threatening all those unwilling to leave. Police pounded on doors with a crowbar and threatened to break down the doors if people refused to evacuate.

At 5:50 a.m. Monday, fire fighters began to spray the MOVE house with 64,000 gallons of water, and at 5:53 the shooting began. Police fired 7,000 to 10,000 rounds of ammunition into the house occupied by 11 women, men and four children! It was known that children were inside the house!

At 5:27 P.M. a state police helicopter dropped a bomb on the MOVE house which threw off a heat wave of over 7,000 degrees Fahrenheit. Within minutes, the house burst into flames, and soon the fire had spread to adjoining houses. When the blaze was finally declared under control at 11:41 P.M., 61 homes had been destroyed and 240 people left homeless.

The reason for bombing the MOVE home was that MOVE members allegedly were heavily armed and had dug an extensive tunnel system under the Osage block from which they intended to blow up the entire city. However, after FOUR days of searching the burned out ruins of the MOVE home, the police found no

8

automatic weapons, no bombs, no tunnels. MOVE members maintain that they do not believe in violence.

Some of the area residents whose homes were not damaged by flames, but which sustained substantial water damage due to the fire department's efforts, are seeking compensation. According to the city officials, however, it is not known if residents will "qualify" for any assistance.

Dick Thornburgh, Pennsylvania governor, said he will not declare the burned-out block a disaster area. The city administration had asked the governor to declare it a disaster area in the hope that it would facilitate the allocation of federal funds for the rebuilding of the homes, and other restitution awards.

WHAT IS M.O.V.E.?

The MOVE family, as its 100 or so participants refer to themselves, all use Africa as a surname. And though the authorities and major media refer to them as "radicals" and terrorists, MOVE members consider themselves revolutionary naturalists.

The organization was founded in 1972 by Vincent Leapheart, now known as John Africa. He taught members to reject modern technology, which he contended was destroying society. They wear braided dreadlocks, eat natural foods, including uncooked meat, and refuse to recognize any system of government, as they believe that their needs will be met by God. "Politicians and governments are not concerned with benefitting people — they're only concerned with exploiting people."

Brutalization of Two Survivors

As the fire raged, the police kicked in the front door and windows of the MOVE home. Ramona Johnson Africa, 30, and a small child with burns over 20 percent of its body, fled the flaming wreckage. They were tackled by police. Six police and two dogs were assigned to the child at the emergency room of Children's Hospital!

Ramona Africa, taken separately to Misericordia Hospital, was treated briefly by five paramedics, and then hustled in hospital gown and slippers, her arms bandaged, to the police administration building. She suffered burns over 40% of her body. One week later, she was taken to the hospital because infection had spread from the burns.

Throughout the siege, the press and witnesses were detained by force behind police barricades. Police searched reporters and confiscated tapes and notes. Photographers had film and camera equipment seized.

An eyewitness observed bitterly that the police "would never have done such a thing in a white neighborhood, nor against Nazis or the KKK." In all government confrontations with right wing groups, the police always see fit to "wait it out." So why in this case did they have to murder BABIES?

Žymūs St. Petersburg, Fla., pažangiųjų lietuvių visuomenės darbuotojai Stasys Kuzmickas ir Valerija Kuzmickienė jų ženybinio gyvenimo 56-ųjų metinių proga.

St. Petersburg, Fla.

Draugijos narių susirinkimas

Birželio 15 d. įvyko Lietuvių Literatūros draugijos susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirmininkas S. Kuzmickas. Protokolų sekretorė Bronė Vaitkienė perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Nariai užgyrė taip, kaip parašytas. Finansų sekretorė Helen Šarkiūnienė išdavė mėnesinį raportą. Iždininkas Juozas Vaitkus sutiko. Pirmininkas pranešė, kad klubas bus uždarytas tris mėnesius. Draugijos narių susirinkimas beįvyks tik spalio 12 dieną.

Toliau sekė S. Kuzmicko raportas iš "Vilnius" dalininkų suvažiavimo. Jis akcentavo, kad suvažiavime padaryta gerų nutarimų. Tarp kitko nutarta, kad "Vilnius" kolektyvas turėtų per metus dvi savaites atostogų. Be to, nutarta pakelti mokesčių už prenumeratas penkiais doleriais. Vadinasi, "Vilnius" prenumerata nuo dabar bus metams \$15, o į užsienį \$20. Tai buvo padaryta dėl to, kad ryšium su visko brangėjimu, kiekviena

laikraščio laida turi deficito. Delegatai suvažiavime pasižadėjo stengtis, kad "Vilnis" gyvuotų daug metų. Stora S. Kuzmickas pabrėžė, kad suvažiavime delegatų buvę iš visos Amerikos — iš Kalifornijos Ks. Karosienė, iš Detroito Stefanija Masytė, iš Niujorko Povilas Venta, iš Floridos Elena Janulytė, J. Andrulienė. S. Kuzmickas. Jubiliejinis banketas taip pat buvęs geras. Buvo daug publikos ir gera programa, dainininkai savo numerius atliko gerai.

Po susirinkimo rutinos buvo piktūs. Pavalgius pietus, žinių pranešėja Aldona Aleknieienė pranešė, kad turim garbingą svečią iš Lietuvos Albertą Laurinčiuką, Vilniaus "Tiesos" vyr. redaktorių.

Pagerbėm tėvelius

Programą pradėjo S. Kuzmickas, tėvų garbei sudainuodamas tris dainas. Po to, A. Laurinčiukas pasveikino visus ir pasakė turiningą prakalbą, perdavė iš Lietuvos linkėjimus, pirmininką S. Kuzmicką apjuosė juosta iš Lietuvos ir įteikė kuopai gražią dovanėlę.

Toliau, Emilija Dudienė ir S. Kuzmickas sudainavo dvi daineles. Choro mokytoja pirm pradėdant chorui dainuoti padėklamavo gražų eilėrašį, skirtą tėvams. Choras sudainavo šešias dainas. Publikai labai patiko.

Turėjome tris gimtadienius. Sudainavome Happy Birthday ir Ilgiausių metų. Celebrantai parėmė chorą taip: Millie Repeck \$20, Mary Akelis \$20 ir Dorothy Paulionis \$10. Didelis ačiū joms.

Baigiantis popietei, pirmininkas padėkojo A. Laurinčiukui už atsilankymą, gospadinėms: V. Kuzmickienei, Stelai Daraskai ir Emilijai Orand už skanius pietus, mokytojai Elenai Janulytei, dainininkams, ir publikai už atsilankymą. S. K.

Leiskite padėkoti

Didelis ačiū Onutei ir Stasiui Jokubkoms, kad mane taip gražiai priėmė mano viešėjimo čika goje metu. Onutė man buvo kaip tikra motina, niekad jos nepamiršiu.

Ačiū Antanui Litvinui už gerus pietus šauniame restorane, Onutei Krisikienei už pavaišinimą. Ačiū J. Urbikui už pavažinėjimą.

Didelis ačiū draugams S. J. Jokubkai, J. Pateckui, Estellei Bogden, Valerijai Urbikas, palydėjusiems mus į aeroportą iki pat lėktuvo durų.

Dar sykj' ačiū visiems.

S. Kuzmickas

Vilnis, 1985 liepos 3

2000.0 250. 4.511

PADŪMOJUS APIE LIETUVIUS SALIŪNININKUS

Savo laiku lietuviai saliuinininkai leš svarbų vaidmenį šviežiai suimigravusiems Amerikon lietuviams. Nebūdavo nė vienos lietuvių kolonijos, nors ir negausios, kad mieste bei miestelyje nebūtų buvę lietuviško saliuinė kolonijose jų būdavo po kelias dešimtis. Netgi dar 1947 metais Čikagoje, Halsted gatvėje, nuo 31-mos iki 35-tos gatvės buvo lietuviškų saliuinių daugiau kaip trisdešimt, o visame Bridgeporto rajone gal ir visas pusšimtis.

Iki pat šio šimtmečio pradžios lietuviški saliuinai imigrantams lietuviams būdavo susitikimų bei susirinkimų vietas. Daug kur saliuinuose kildavo sumanymai organizuoti į kultūrinės ir kitokias

organizacijas. Dažnai saliuinių nedidelėse salėse vykdavo organizacijų narių susirinkimai, nedideli parengimai, šokių vakarai. Pavyzdžiui, Čikagoje, dabartinėje Lituanica gatvėje, Ažiuko saliuinė kilo idėja sukurti šv. Jurgio parapiją ir pasistatyti bažnyčią. Daug kur saliuinuose J. Šliūpas yra skelbęs laisvamanybę. Netgi ir socialistai, kur nebūdavo erdvesnių pas lietuvius būtų, rinkdavosi į saliuinus.

Dar nemokantiems anglų kalbos, saliuinininkai dažnai būdavo teisiniai patarėjai, beraščiams laisvų rašytojai, padėdavo išpirkti "šipkartę" giminei atsikviesti iš Lietuvos, padėdavo nueiti į valdžios įstaigą pabūti vertėjais. Kai kurie pijokėliai, nespėję saliuinė pragerti algą, likusius iš algos pinigų duodavo saliuinininkų palaikyti. Kai kuriems, ypač atvykusiems iš Lietuvos kaimo, temačiusiems Lietuvoje tik savo parapijos bažnyčią, saliuinininkai buvo jų širdžiai artimiausi ir patikimiausi biznieriiai, nesiūpuojantys prieš juos, pasimetusius Amerikoje tarp svetimų nesusišnekančių žmonių.

Saliuinių biznių užsiiminėdavo, žinoma, apsukresni lietuviai. Vieni jų užsiiminėdavo, kad praturtėję iš bedalių lietuvių darbininkų silpnos valios. Juos be atodairos svaigindavo gėralais iki silpnavaliis pragerdavo paskutinį savo algos centą, lapės gudrumu juos apgandinėdavo, plėšdavo už patarimus, dykai nepajudindavo savo piršto. Šie saliuinininkai, jeigu sunkiame saliuinė biznyje neišvirsdavo alkoholikais — praturtėdavo. Nuvykę pasisvečiuoti į Lietuvą, į dolerines sukldavo tabaką papirusai.

Būdavo ir dorų saliuinininkų. Šie vargšams imigrantams padėdavo, patardavo, nelaimės atvejyje užjausdavo. Tačiau tokių būdavo nedaug. Jie, su mažomis išimtimis, daugiausia būdavo laisvamaniai, socialistuojantys, laikraščių prenumeratoriai, netgi daugiau ar mažiau apsiskaitę žmonės. Bet ilgai jie nebizniavodavo — bankrutuodavo. Tik ten, kur buvo ir tebėra susitelkusios gausios pažangių lietuvių kolonijos, kai kurie jų vis dėlto išsilaukė savo bizniuose iki II Pasaulinio karo pokario metų, kol paseno.

Šie saliuinininkai būdavo ir savo politinių įsitikinimų spaudos bei organizacijų rėmėjai. Skelbdavosi savo įsitikinimų laikraščiuose ne dėl to, kad pasigarsinus, o dėl to, kad parėmus laikraštį. Dažnai vėjų metu didesnėmis ir mažesnėmis sumomis prisidėdavo prie visų aukotojų. Neatsisakydavo paremti ir saviveiklininkus skelbimais parengimų programose bei dešimke kita. Nors jie viešai nesireikšdavo, bet būdavo visa esybė su pažangiečiais už socialinę pažangą, už bendrą darbo žmonių reikalą. Reakcininkai juos boikotudavo, saviškius įvardintai atkalbėdavo tokių saliuinių nelankyti.

Turiu galvoje Čikagoje plačiai

pažangiečiams žinomą saliuinininką Antaną Vegėlą, dosniai rėmusį laikraštį "Vilni" finansiškai ir per parengimus bei piknikus likeriais ir džėmėmis a'aus. Nemažai jis paremdavo saviveiklininkus jų parengimų programose knygose skelbimais. Tai buvo tikras pažangietis, dypukų ir parapijiečių pijokėlių boikotuojamas. Kai dypukas generolas Plechavičius gavo darbą vienoje gėralų kompanijoje saliuinininkams pardavinėti urmo kainomis gėralus, Antanas Vegėla atsisakė iš jo pirkti tol, kol generolas nenusiskus barzdos. Kaip biznieriui atsisakyti dėl to, kad buvęs Lietuvoje žmonių skerdkas selsmanas jam nepriimtinas, buvo nepatogu.

Turiu galvoje ir plačiai detroitiečiams pažįstamą pažangietį saliuinininką Praną Naką. Nuo to, kai jis prieš daug metų Detroite pradėjo saliuinu biznį, nuo pažangių Detroito lietuvių judėjimo ne-

buvo pasitraukęs per ilgus metus, kol dėl senatvės uždarė biznį. Padėdavo jis Detroito saviveiklininkams, padėdavo visam pažangių Detroito lietuvių judėjimui: gausiai remdavo laikraštį "Vilni". Makartizmo antikomunistinės isterijos metais Pranas Nakas uoliai finansiškai rėmė sveturgimiams ginti komitetą, klojo šimtines, kad areštuoti draugai būtų išlaisvinti iš kalėjimo už užstatą.

Čia tik porą jų paminėjau, bet tokių saliuinininkų buvo ir Brooklyn, N.Y., Pensilvanijos anglies kasyklos rajonuose ir kitur.

Paprastai spaudoje saliuinininkai yra nurašomi, tarsi jie nieko nėra reiškę Amerikos lietuviams, o tik bloga padarę Amerikos lietuvių moralei. Dalinai gal ir tiesa, bet nevisiškai. Nemaža saliuinininkų paliko atminimą, vertą pagarbos, kaip ir kitų spaudos mecenatų vardai.

S. J. J-ka

Palaidota Vilniuje

Vilniaus žemė priglaudė "Vienybės" laikraščio redaktorės Valerijos Tysliavienės - Valaitienės palaikus.

Velionė gimė 1914 m. Filadelfijoje. Po Pirmojo pasaulinio karo su tėvais atvyko į Vilnių, čia lankė gimnaziją. 1927 m. grįžusi į JAV, mokėsi muzikos, baigė Filadelfijos konservatoriją. 1935 m. apsigyveno Bruklina, kur išgyveno iki savo mirties 1984 m. vasario 18 d.

V. Tysliavienė - Valaitienė aktyviai reiškęsi tiek Amerikos visuo-

Valerija Tysliavienė

menės, tiek lietuvių išeivijos muzikiniame gyvenime, buvo daugelio renginių, koncertų organizatorė.

1956 m. pradėjo dirbti "Vienybės" laikraščio redakcijoje. Po vyro J. Tysliavos mirties 1961 m. tapo "Vienybės" redaktore bei leidėja.

Vykdydamas velionės valią, urną su jos palaikais į Lietuvą atvežė "Vienybės" redaktorius J. Valaitis, atvykęs su laikraščio turistine grupe. Gegužės 12 dieną V. Tysliavienės - Valaitienės palaikai buvo palaidoti jos jaunystės mieste Vilniuje, šalia vyro poeto J. Tysliavos. Kapinėse atsisveikinimo žodį tarė "Tėviškės" draugijos prezidento pirmirinkto pavaduotojas A. Kusta, "Vienybės" laikraščio redaktorius J. Valaitis. Laidotuvėse dalyvavo artimieji, vilniečiai, Lietuvoje viešėjusi tautiečių iš JAV — "Vienybės" laikraščio — grupė.

Vilnia, 1985 liepos 3

NETEKUS TEOFILĖS MASIENĖS

Plačiai buvo žinoma Amerikos pažangiems lietuviams Teofilė Masienė. Dažnai daugelis ją matydavo su jos velioniu vyru Miku (Detroitiečiu) ir dukra Stefanija įvairiuose suvažiavimuose, konferencijose bei didesniuose sambūriuose kaip pačiame Detroite, taip ir Čikagoje, Niujorke bei daug kur kitur. Pažinojo ją žmonės kaip malonią draugišką moterį ir uolią pažangietę. Ypač ji buvo žinoma detroitiečiams. Vargu ar yra Detroite bent vienas pažangus lietuvis bei lietuvi, kad jos nebūtų asmeniškai pažinojęs. Nemaža asmeniškai pažinęji ji turėjo ir visoje Amerikoje.

Teofilė Masienė drauge su savo vyru Miku ir dukra Stefanija yra važinėjusi labai daug plačioje Amerikoje. Kelis kartus yra buvusi Floridoje, ne vieną kartą Kalifornijoje, Arizonoje, daug kartų Čikagoje, Niujorke, Bostone bei kituose didesniuose miestuose, kur yra gausnės lietuvių kolonijos. Trise vykdavo atostogauti, atsipalaidoti nuo kasdieninės gyvenimo rutinos, bet dažniausiai visuomeniniais reikalais. Iš toliau atvykusiems į Detroitą pažįstamiems bei visuomenininkams, laikraščių redaktoriams Masių namuose visuomet būdavo vietos. Visus priimdavo, pavaišindavo, apnaikvindavo.

Teofilė beveik visą savo gyvenimą Amerikoje išgyveno Detroite ir visą ženybinį gyvenimą su Miku Masiu (Detroitiečiu). Kaip vi-

siams darbininkams, taip ir Masiam gyvenimas nebuvo rožėmis klotas. Pragyvenimą teko pelnytis sunkiu darbu automobilių pramonės ir kitokiose įmonėse. Teko atkakliai kovoti už didesnes algas, už geresnį ir šviesesnį gyvenimą, kelti kovos vėliavą drauge su Detroito klasiniai sąmoningu proletariatu už bendrą darbo žmonių reikalą.

Ypač daug savo triūso Masiai yra atidavę Detroito pažangių lietuvių visuomeniniam judėjimui. Betarpiškai veikė organizacijose, abu aktyviai dalyvavo saviveikloje. Būdavo, eidami į choro repeticijas, neturėdami kur palikti savo dar kūdikio dukrelės, įsidėję į vežimėlį veždavosi drauge. Dažnai taip būdavo einant į organizacijų narių susirinkimus ir mažesnius parengimus. Tai nebūdavo lengva, bet eidavo, nes reikėjo palaikyti saviveiklininkų judėjimą, organizacijų veiklą.

Teofilė ir Mikas nebuvo baigę aukštųjų mokslų, bet mokslu reikšmę žmogui perprato kaip retas kitas. Nežiūrint kaip sunku buvo alginiam darbininkui savo vaiką išleisti į mokslą, tačiau Teofilė su Miku savo vienturtę dukrą išleido, nors teko ne vieną kartą pasigalinėti su nepritekliais. Ne tik išleido į mokslą, o ir išauklėjo aktyvia pažangia lietuvaite, kuria nūdien ne tik Detroito pažangūs lietuvių džiaugiasi, bet ir kiti Amerikos pažangūs lietuvių, kad turi savo gretose advokatę, uolią laikraščio "Vilnies" bičiulę. Tai Teofilės ir jos gyvenimo draugo Miko nuopelnas, tai jų dovana

Amerikos pažangiems lietuviams.

Teofilei ir Mikui išmokslinus dukrą, abiems sulaukus senatvės pensijos ir įsikūrus gražioje rezidencijoje ant St. Clair ežero kranto, tarytum — gyvenk ir norėk. Bet taip nebuvo. Netrukus pelnytą šeimąs laimę užgulė skaudžios liūdesio bangos. Mirė Teofilės mylimas vyras, dukros nepavadojamas tėvas Mikas. Po metų kitų ir Teofilė pradėjo kankinti įsienėjęs nelabasis artritas, pristoję širdies ir kiti sunegalavimai. Ta-

Nukelta į 10 pusl.

Atkelta iš 9 pusl.

čia dukters slaugoma, Teofilė vis dar pakilia nuotaika, nors ir pasiramsčiuodama lazdele, važiuoja į Detroito lietuvių klubo ir kitų organizacijų narių susirinkimus, parengimus, nepaiso su dukra pakeliauti į Floridą ir kur kitur toliau. Arba, atvyksta koks pažįstamas ar svečias, Teofilė, nors ir ligonė, skausmų suimta, bet vis šneki, linksma, vaišinga. Ne vienas ją ir dukrą aplankęs pagalvodavo: iš kur ši moteris semiasi tiek daug geležinio ryžto, optimizmo gyventi, nepasiduoti.

Laikas žmogui dirba savo, ir

štai gegužės 8 d. Teofilės širdis užgeso plakusi. Kaip visa tai pergyveno jos dukra Stefanija — vargiai kas gali pasakyti, nežino tik ji, likdama viena be tėvų, kurie ją puoselėjo, mylėjo, o ji juos irgi visa širdimi.

Arčiau ir toliau gyvenantys Teofilės pažįstami, draugai, draugės bei bičiuliai žinia, kad ji mirė, pergyveno kaip staigmeną, perbėgdami mintimis nueitą jos gyvenimo kelią ir giliai su gailėsčiu atsidusdami, kokia ji buvo šauni, maloni, švelnaus charakterio, atvira širdimi moteris.

J. Žaliukas

SĖKMINGAI PRAĖJO "VILNIES" DALININKŲ JUBILIEJINIS SUVAŽIAVIMAS

"Vilnies" bendrovės dalininkų jubiliejinis suvažiavimas įvyko š.m. birželio 8 dieną savoje "Vilnies" salėje.

Suvažiavimą atidarė direktijos pirmininkė Estelle Bogden 10 val. ryto ir pasveikino delegatus, kurių buvo iš skirtingų kolonijų bei miestų.

Pirmausiais paskirta mandatų komisija iš šių delegatų: J. Urmonienės, Isabelle Peters, Helen Janulytės. Iki mandatai buvo patikrinti, pakviesta pakalbėti visuomenės veikėja, rašytoja Ksavera Karosienė, kuri atvyko iš Kalifornijos kartu su Maryte Baltulionyte-Strauss. Taipgi pakviesta pakalbėti St. Masytė, S. Kuzmickas, P. Venta ir svečias iš Tarybų Lietuvos Albertas Laurinčiukas. Visi kalbėtojai nurodinėjo, kokią svarbią rolę lošia "Vilnis" ir kaip svarbu dėti visas galimas pastangas, kad kuo ilgiau išlaikius "Vilnį".

Mandatų komisija pranešė, kad turime 30 dalininkų, kurie atstovauja savus šerūs, ir 6 delegatus nuo organizacijų.

Perskaityta darbotvarkė, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Prezidiumo rinkimas. Pirmininke išrinkta advokatė S. Masytė, vicepirmininke — Ks. Karosienė, sekretorė — J. Marazienė. Rezoliucijų komisijon: A. Povilionis, S. Kuzmickas, Jessie Vesely. Sveikintimų komisijon: Nellie De Schaaf, Julius Urbikas ir S. J. Jokubka.

Perskaitytas praėito suvažiavimo protokolas ir priimtas.

Redakcijos raportą davė S. J. Jokubka. Jis žymėjo, kad turėjo nemalonumų dėl sutrukdyto laikraščio išleidimo, bet dalykai taip susiklostė, kad laikraštis po poros kartų neišleidimo, vėl išėina laiku ir reikia tikėtis, kad viskas eis į gerąją pusę. J. Marazienė minėjo, kad sunkiau su vietos žinių korespondentais. Jų skaičius smarkiai mažėja, bet ji daranti viską, kad organizacijų veikla atsispindėtų vietos žiniose.

Administracijos raportą davė Nellie De Schaaf. Ji žymėjo, kad prižiūrinti, jog skaitytojais neatsi-

liktų su prenumeratos mokėjimu. Taipgi tvarkiusi vajuos eigą ir atliekanti kitus raštinėje darbus.

Finansinį raštišką raportą davė Julius Urbikas.

"Vilnies" bendrovės direktorių tarybos raportą davė J. Marazienė. Direktijoje yra nuoširdus susitarimas ir didelis rūpestingum-

mas, kad laikraštis kuo ilgiau galėtų išieiti.

Lietuvių Darbininkų Apšvietos draugijos raportą davė S. J. Jokubka. "Vilnies" namo reikalai sutvarkyti ir dėl to netenka rūpintis.

Po raportų buvo bendros diskusijos. Rūpestingai ir nuoširdžiai buvo aptarti visi laikraštį liečiantys reikalai. Prieita prie išvados, kad viskam taip neribotai brangstant, būtina teks pakelti mokesčių už laikraščio prenumeratą.

Drg. P. Venta plačiau nušvietė laikraščio "Laisvės" esamą padėtį ir kvietė visus teikti daugiau kooperacijos, kad minint "Laisvės" 75-ąjį jubiliejų, būtų galima jį tinkamai atžymėti.

Nutarta nuo dabar \$5 pakelti mokesčių už "Vilnies" prenumeratą metams.

Nutarta imti porą savaičių atostogų, tai yra neišleisti vieną laikraščio numerį. Laiką palikta nustatyti redakcijai, pasitarus su administracija.

Rezoliucijų komisija raportavo, kad rezoliucijoje aptarti trys skirtingi klausimai. Ją perskaitė komisijos narys A. Povilionis. Rezoliucija priimta.

Stefaniya Masytė

Suvažiavimo pirm. Stefanija Masytė įteikė "Vilniai" ir "Laisvei" po \$1,000. Įteikusi pasakė, kad tai daranti velionės motinos Teofilės Masiensės atminimui. Masiensė mirė prieš mėnesį laiko. Be to, ir pačios Stefanijos gimtadienio proga. Dalyviai dėkojo už stambią paramą ir sudainavo Stefanijai ilgiausių metų.

Išrinkta nauja direktorių taryba: E. Bogden, A. Vaitkienė, P. Vaitkus, P. Malinauskienė, J. Patcekas, J. Urmonienė, M. Kancerienė, J. Urbikas, J. Marazienė. Į alternatus: J. Feiza, Anna Krisiken, K. Sisevičius.

Nuotaikingai praėjo "Vilnies" jubiliejinis banketas ir koncertas

Taip daug lauktas "Vilnies" jubiliejinis banketas ir koncertas įvyko šių metų birželio 9 d. erdvioje Archview Banquet Hall, 3429 S. Archer Ave. Bilietų kaina buvo gana aukšta, bet svečių atsilankė gausiai. Jų tarpe matėsi nemažas skaičius iš tolimų kolonijų, kaip iš Kalifornijos, Floridos, New Yorko, Detroito ir eilės kitų valstijų. Turėjome mielų svečių ir iš Tarybus Lietuvos.

Baigus pietauti, pirm. Estelle Bogden pirmiausia pakvietė padainuoti Lakštutes su jų talkininku Jonu Feiza. Lakštutėms vadovavo šaunioji mokytoja Valeria Urbikas. Jų daina labai žaviai skambėjo.

Po Lakštučių dainų buvo pristatyta "Vilnies" vietos žinių redaktorė Julija Marazienė, kuri viso "Vilnies" kolektyvo vardu sveikino dalyvius ir dėkojo už tokį gausų atsilankymą ne tik iš mūsų plačios šalies, bet ir iš T. Lietuvos. Julija savo trumpoje kalboje pabrėžė pačius svarbiuosius "Vilnies" atliktus darbus per savo 65 metų gyvavimo laikotarpį. Ji kvietė dar glaudžiau dirbti, kad "Vilnis" ilgai gyvuotų ir vestų neatlaidžią kovą už įgyvendinimą pasulyje pastovios taikos.

Buvo pristatyta iš St. Petersburg, Fla., muzikė ir chorų vadovė H. Janulytė. Ji sveikino dalyvius ir kvietė dirbti, kad dar ilgai "Vilnis" lankytų savo skaitytojus.

Puikiai sudainavo solo mielas solistas Victor Becker. Jam akompanavo muzikė Mildred Stensler. Dalyviai nesigailėjo jam komplimentų. Vėliau dainavo duetu V. Becker ir S. Kuzmickas. Jiems akompanavo M. Stensler. Tikrai buvo puikus duetas. Juos iškvietė daugiau dainuoti.

Pirmininkė pristatė visuomenės veikėja, atvykusią iš Kalifornijos drg. Ks. Karosienę. Ji savo trumpoje kalboje nurodė, kiek svarbių darbų atliko "Vilnis" ir kiek ateityje turės atlikti. Ypač ragino be atvangos kovoti prieš branduolinio karo rengėjus ir nedaleisti, kad užsiliepsnotų tas baisusis karas, kuris gali sunaikinti visą žmoniją.

Dainavo solo Aldona Klimaitė-De Vesio, akompanuojant M. Stensler. Jos puiki daina visus žavėte žavėjo, už tai ilgai tęsėsi plojimai.

Pristatyta detroitietė advokatė S. Masytė. Ji pabrėžė, kad jeigu norime, jog "Vilnis" gyvuotų, turime ne gerais norais vadovautis, bet darbais. Tą jos pareiškimą dalyviai šiltai sutiko, nes daugelis žinojo, kad dieną prieš tai, "Vilnies" dalininkų suvažiavime ji įteikė po \$1,000 "Vilniai" ir "Laisvei", pagerbdama savo mirusios motinos atminimą.

Sekantis kalbėjo LDS prezidentas Servit Gugas. Jis priminė, kad "Vilnis" padėjo LDS susiorganizuoti ir visą laiką glaudžiai kooperavo su LDS kuopomis ir apskri-

Sveikinimais sudėta suvažiavime virš \$5,000, o iš viso \$7,835.60.

Suvažiavimas uždarytas 1:30 val. popiet. Sekr. J. M-nė

timis, talpindama jų veiklos korespondencijas.

Dainavo S. Kuzmickas solo. Jam akompanavo H. Janulytė.

Albertas Laurinčiukas

Po to kalbėjo "Laisvės" laikraščio atstovas P. Venta. Jis sveikino dalyvius laisviečių vardu ir kvietė bendradarbiauti "Laisvėje".

Dainavo duete A. De Vesio ir Victor Becker. Akompanavo M. Stensler.

Sekė "Vilnies" atsakingojo redaktoriaus S. J. Jokubkos kalba. Jis sveikino dalyvius ir kvietė visus dėti pastangas, kad "Vilnis" sulauktų savo 70 metų jubiliejaus. Jis priminė, kad "Vilnis" ne tik talpina teisingas žinias apie Tarybų Lietuvos laimėjimus, bet susilaukia ir talkos iš tenykščių rašytojų. Taipgi priminė, kad jubiliejaus proga padėjo išleisti 65 metų jubiliejaus gražų albumą ir puikų medalį, kurio atvaizdas tilps "Vilnies" puslapiuose.

Buvo pristatytas mielas svečias iš T. Lietuvos, "Tiesos" vyriausias redaktorius Albertas Laurinčiukas. Jis įteikė atvežtą dovaną — gintaro gabalėliais išpuoštą atvaizdą ir įteikė "Vilnies" direktijos pirmininkei E. Bogden, pažymėdamas, kad tie gintaro lašeliai turėtų visuomet laike posėdžių priminti brangią Lietuvą — tėvų žemę. Vėliau pakvietė "Vilnies" vietos žinių vedėją J. Marazienę ir įteikė jai Lietuvos moterų menininkių rankomis pagamintą servetėlę, o redaktoriui S. J. Jokubkai įteikė panevėžiečių padovanotą knygą su jų įrašais, taipgi ji apjuosė puikiai juosta, kuri vaizdavo, kad Lietuvos žmonės kviečia bendrai kovai už įgyvendinimą pasaulyje pastovios taikos.

Lakstutės ir Jonas, vadovaujant Valeriai Urbikas, programos užbaigtuvėms žavingai gražiai sudainavo keletą dainų.

Pačioje pabaigoje buvo pristatytos velionio Vinco Andrulio dukros ir jų šeimos bei žmona Julija, kurie susilaukė šiltų sveikintimų, nes jų tėvelis Vincas Andruelis buvo ne tik vienas "Vilnies" organizatorių, bet ir vyriausiu redaktorium iki užgeso jo šviesi gyvenimo liepsnelė.

Gaila, kad svečių dainininkų iš T. Lietuvos nesulaukėme, bet koncertas buvo puikus ir visi dalyviai buvo maloniai nusiteikę ir dėkingi mieliems dainininkams ir muzikėms už gražų palinksminimą.

Dalyvė

Vilnis, 1985, liepos 3

KULTŪRIETĖS SVEIKINO
JONĄ FEIŽĄ

Jonas Feiza

Solistas Jonas Feiza dažnai pagelbsti Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos rengimuose, taipgi atveža kelias drauges iš Cicero į įvairius renginius bei susirinkimus. Birželio 18 d. jis atvežė drauges iš Cicero ir dalyvavo susirinkime. Kultūrietės sužinojo, kad tą dieną jis atžymi savo gimtadienį, tad jam sugiedojo ilgiausių metų ir palinkėjo sėkmingos, malonios kelionės į Tėvų žemę — Tarybų Lietuvą, kurią jis vyksta aplankyti ir dalyvauti Dainų šventės iškilnėse. Čikagą jis apleidžia liepos 13 dieną su "Vilnies" ekskursantų grupe.

Dar kartą ilgiausių metų mielam Jonui ir sėkmingos viešnağės Tėvų žemėje.
Kultūrietė

"VILNIES" \$20,000 FONDAS

Sekančios aukos gautos nuo šių metų gegužės mėn. 1-os iki birželio 12 dienos.

\$3,615.36

Palikimas Mike Nečiūno, Chicago, Ill.

\$28.00

Ant. Lingis, Chicago.

\$20.00

Connie Mugianis, San Leandro, Calif.

Eugenia Stanley, San Leandro, Calif.

Nepamiršo parenti laikraščio "Vilnis"

Birželio 9 d., vos įėjus į banketo bei koncerto salę, drg. A. Dočkienė pasišaukė mane ir apgailestaudama, kad dėl silpnos sveikatos negalėjusi dalyvauti suvažiavime, įteikė \$150. Įteikusi sakė, jog \$100 bus sveikinimas "Vilnies" suvažiavimo, o \$50 tai užmokanti už mirusio sūnaus mirties pranešimą ir įdėtą padėką už suteiktas paslaugas laidojant jos vienturtį sūnų Edward A. Dočkų.

Antroji draugė — Stella Strong. Ji ką tik neseniai grįžo iš pusmėčio poilsio, kurį praleido puikiai me Arizonos klimato. Ji ten atgavusi sveikatą, dėl ko buvo puikiai nusiteikusi. Be didelių kalbų ji įteikė \$50 ir pasakė, kad jos velionė mamytė Stasė Simanaušienė labai aukštai vertino "Vilnį" ir ne tik skaitė laikraštį nuo pirmo numerio, bet daug rėmė, ypač daug rankdarbių įteikdavo "Vilnies" ruošiamiems bazarams. Ir jos mamytės velionis brolis Lewis Vilnius buvo ne tik laikraščio skaitytojas, bet ir rėmėjas. Jis gy-

\$15.00

Al Zuris, St. Petersburg, Fla., atminimui žmonos Verna (Casper) Zuris.

Albert Zukas, Cleveland, Ohio.

\$10.00

Josephine Zuris, Hot Springs, Ark.

Joana Grigas, Sandy Utah. Lietuvių Moterų Pažangos klubas, Detroit, Mich., atminimui Teofilės Masienės.

\$5.00

J. Vilkelis, Laval, Quebec, Canada.

Dabar įplaukė\$3,748.36

Nuo anksčiau 5,144.71

Iš viso\$8,893.07

Dėkojam visiems už paramą. Šiuo baigiamame sąrašą aukų 1984-85 metų "Vilnies" fondui. Adm.

veno Detroito ir mirė jau prieš virš 20 metų.

Šis Amerikoje gimusios lietuvaite nepamiršimas tėvų puoselėto laikraščio, kurį ir ji pati skaito, gali būti puikiu pavyzdžiu ir kitiems pažangių tėvų vaikams.

Drg. Eva Sankus irgi negalėjo dalyvauti suvažiavime, tai įteikė \$20, kad įskaitytume į suvažiavime sveikinimais sukeltą sumą.

Drg. Frances Rimdžienė nusiškundė, kad ne taip lengva iš Cicero dažnai atvažiuoti į "Vilnį", todėl negalėjusi dalyvauti suvažiavime. Ji įteikė \$10 paramos laikraščio ir palinkėjo ilgo amžiaus.

Taipgi sutikau drg. Adelę Budrienę, kuri atvyko iš St. Petersburg, Fla. Ji įteikė \$10 paramos ir sakė, kad Čikagoje pasisvečiuos pas dukrą ir dalyvaus anūkės mokslo užbaigimo puotoje. Tik po birželio 19 d. grįš į Floridą.

Neatsiliko neapdovanojusi "Vilnies" ir drg. Sofija Baublienė. Ji irgi buvo išvykusi į Kaliforniją pasisvečiuoti pas sesutės dukras. Įteikusi \$20 pasakė, kad jos velionis vyras Antanas Baublis visuomet paremdavo "Vilnį", tad dabar ji pavaduojanti savo mylimą Antaną.

Smagu, kad draugės nepamiršta laikraščio parenti, nors ir nespėjo dalyvauti suvažiavime.

Prašau visus priimti nuoširdų dėkui už gražią paramą mūsų taip aukštai vertinamo laikraščio.

Vilnietė

J. MARAZIENĖ VYKSTA PASISVEČIUOTI T. LIETUVOJE

Julija Marazienė

Ilgametė "Vilnies" vietos žinių redaktorė ir eilės pažangių organizacijų sekretorė Julija Marazienė išvyksta į jos taip aukštai mylimą ir gerbiamą gimtąjį kraštą Tarybų Lietuvą. Kaip ilgai ji ten svečiuosis, nežinia. Kultūrietės komentavo, jog jos prisibijo, kad Julija nesugalvotų pasilikti savo gimtajame krašte.

Linkime Julijai malonios viešnağės, pasigrožėti Dainų šventės iškilnėmis ir gerokai pailsėjus grįžti į Čikagą, nes čia jos laukia daugelis atsakingų organizacinių darbų.

J. Urmonienė

• Prisiminimai — tai mūsų neiečiamas turtas, tai mes patys, kokie buvome ir kokie esame.

V. Sirijos Gira

NEW YORK, N.Y.

Mirus
IEVAI MIZARIENEI

Reiškiu gilią užuojautą jos artimiesiems ir kitiems gimnėms čia Amerikoje ir Lietuvoje bei visiems idėjos draugams. Žinokite, kad ir aš liūdžiu sykiu su jumis.

HELEN ZEKONIS
(So. Boston, Mass.)

ST. CLAIR SHORES, MICH.

Mirus
TEOFILEI MASIENEI

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jos dukrai Stephanie, netekusiai brangios Mamytės; taipgi reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir idėjos draugams čia Amerikoje ir Lietuvoje. Žinokite, kad ir mes liūdime sykiu su jumis.

JUOZAS ir BRONĖ VAITKAI
(Seminole, Fla.)

ST. CLAIR SHORES, MICH.

Mirus
TEOFILEI MASIENEI

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jos dukrai Stephanie, netekusiai brangios Mamytės; taipgi reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir idėjos draugams čia Amerikoje ir Lietuvoje. Žinokite, kad ir mes liūdime sykiu su jumis.

LOUIS DE SCHAAF
NELLIE DE SCHAAF

NEW YORK, N.Y.

Mirus
IEVAI MIZARIENEI

Liūdime netekę brangios ir pažangios draugės, kuri mirė gegužės 24 dieną ir visą savo amžių dirbo dėl žmonių gero vės ir taikos.

MILLIE KANCERE
D. ir V. YOTKA
LOUIS ir NELLIE DE SCHAAF

ST. CLAIR SHORES, MICH.

Mirus
TEOFILEI MASIENEI

Reiškiu nuoširdžią užuojautą jos dukrai Stephanie, netekusiai brangios Mamytės; taipgi reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir idėjos draugams čia Amerikoje ir Lietuvoje. Žinokite, kad ir aš liūdžiu kartu su jumis.

BR. GELGOTAS
(San Diego, Calif.)

Skaitlingas kultūriečių susirinkimas

Birželio 18 d. įvyko Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkimas. Pirmininkė A. Vaitkienė atidariusi susirinkimą pranešė, kad yra mirusi mūsų draugijos ilgametė narė drg. Verna Zūris-Kasparienė. Paprašė nars atsistoti ir minutės tylą pagerbti mirusios atminimą.

Protokolas priimtas kaip perskaitytas.

Valdyba raportavo, kad dirbanti kiek sąlygos leidžia draugijos labui. Drg. P. Malinauskienė įteikė nuo drg. J. Andrulienės \$10 dovaną. Finansų sekretorė Is. Peters pranešė, kad nuo drg. Onutės Babarskienės gavusi \$5 dovanų. Ji tai įteikusi laike "Vilnius" banketo.

Pranešta, kad rimtai serga drg. M. Marquardt, taipgi U. Juodaitienė, o H. Pajūnienė randasi slaugymo namuose.

Nutarta liepos mėnesį neturėti susirinkimo, nes paprastai yra per daug šiltas oras.

Tad sekantis susirinkimas bus rugpjūčio 20 d., kurio metu bus aptartas suruošimas draugiškos išvykos.

Atžymėti gimtadieniai šių narių: H. Trusk, F. Rimdžienės, U. Pratas, M. Marquardt. Joms pailkėta ilgo ir sveiko amžiaus. Sudainuota Ilgiausių metų.

Drg. H. Trusk savo gimtadienio proga įteikė draugijai \$5 ir iškepė labai skanų tortą, kuriuo pavaišino nars.

Draugės sudėjo \$38 dovanų draugijai.

Susirinkimas liko uždarytas 2 val. popiet. Sekr. J. M-nė

DAR VIS PLAUKIA SVEIKINIMŲ "VILNIAI"

Birželio 14 d. drg. Jonas Pateckas atskubėjo į "Vilnius" raštinę su drg. Josephine Sisevičienės dovana laikraščiui — \$200. Įteikęs pažymėjo, kad tai drg. J. Sisevičienės sveikinimas suvažiavimo.

Reikia pasakyti, kad drg. J. ir K. Sisevičiai dažnai įteikia po šimtą kitą laikraščio paramai. Jonas pabrėžė, kad greitu laiku "Vilnis" susilauks ir daugiau paramos nuo drg. Sisevičių.

Drg. O. Jakubauskienė atvykusi į kultūriečių susirinkimą įteikė \$20 ir pasakė, jog tai "Vilnius" suvažiavimo sveikinimas. Nors pavėluotai, ji sakė, bet geriau vėliau, negu niekada.

Drg. K. Ainorienė negalėjo dalyvauti bankete, tai bilieto pinigus (\$20) skyrė prie sveikinimu.

GRAZIAI PAVAIŠINTI "VILNIES" SUVAŽIAVIMO DELEGATAI

Pasibaigus "Vilnius" dalininkų suvažiavimui, pranešta, kad direktijos šeimininkės paruošė sveiko ir skoningo maisto pietus. Prieš pradėdant pietauti, geri "Vilnius" patriotai padovanojo nemažai įvairių gėrimų, kad pavilginus išdžiūvusias lūpas. Po "pasistiprinimo", stalai buvo apdėti įvairiais patiekalais. Šeimininkės A. Vaitkienė, Vincė Povilionienė ir kitos kvietė svečius prie stalų ir skubiai nešė patiekalus.

Visi valgė ir nesigailėjo šeimininkėms komplimentų už skanius pietus. Apie 4 val. skirtėsi poilsui. Norėjo geroai pailsėti, nes sekančią dieną ruošėsi dalyvauti bankete ir koncerte.

Dalyvė

V-tė

DETROIT, MICHIGAN

Mirus TEOFILEI MASIENEI

Reiškiamo gilią užuojautą jos dukrai Stefanijai, uoliai laikraščio "Vilnius" bendradarbei, aktyviai vajininkei, dosniai rėmėjai. Taipgi reiškiamo užuojautą Detroito pažangiems lietuviams, velionės draugams bei draugėms, per metų metus su velione veikusiems bendram darbo žmonių reikalui.

Jos atminimas mūsų širdyse neišdils.

ANNA ir S. J. JOKUBKA

Mirus

Bronei Keršulienei Ievai Mizarienei Alicijai Jonikienei Teofilei Masienei

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionių šeimoms, giminėms ir kilnios idėjos draugams-čms. Žinokite, kad ir mes giliai liūdime, netekusios žymių kovotojų už darbo žmonių šviesesnį ir sotesnį gyvenimą, taipgi už išlaikymą pasaulyje pastovios taikos.

JULIJA URMONIENĖ
JULIJA MARAZIENĖ

MIAMI BEACH, FLA.

Blanche Novick

mirė

1977 m. liepos 3 d.

Su didžiausia širdgėla ir brangiausiai prisimini-
mais, liūdime netekę mūsų taip mylimos mamytės.
Mes jos niekad nepamiršime.

Giliai liudinčios dukros:

ALENA ir ALDONA ir šeimos

ST. CLAIR SHORES, MICH.

Mirus TEOFILEI MASIENEI

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrai Stephanie, netekusiai brangios Mamytės; taipgi reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir idėjos draugams čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Žinokite, kad ir mes liūdime sykiu su jumis.

A. LITVINAS
JOHN FEIZA
J. ir M. URBIKAI

E. ir V. BOGDEN
V. ir T. URBIKAI
ANELĖ DOCKIENĖ
(Cicero, Ill.)

NEW YORK, N.Y.

Mirus IEVAI MIZARIENEI

Reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir kitiems giminėms čia Amerikoje ir Lietuvoje bei visiems idėjos draugams.

TONY LITVINAS
JOHN FEIZA
A. ir F. VAITKAI

J. ir M. URBIKAI
ANELĖ DOCKIENĖ
(Cicero, Ill.)

ST. CLAIR SHORES, MICH.

Mirus TEOFILEI MASIENEI

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrai Stephanie, netekusiai brangios Mamytės; taipgi reiškiamo gilią užuojautą jos artimiesiems ir idėjos draugams čia Amerikoje ir Lietuvoje. Žinokite, kad ir mes liūdime sykiu su jumis.

STANLEY ir VIOLET KUZMICKAI
(St. Petersburg, Fla.)

RHINEBECK, N.Y.

Mirus Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

Reiškiamo giliausią užuojautą jos sūnui Leon (Joscelyne), anūkiui Shawn ir anūkei Nadja Denarie ir jos šeimai; proanūkams Johnny ir Jaime Luke, ir kitiems giminėms bei idėjos draugams.

Gaila netekus brangios ir pažangios draugės.

BR. GELGOTAS
(San Diego, Calif.)